

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΤΟΣ Ζ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 | 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1958 | ΑΡΙΘ 18

ΑΣ ΕΝΤΕΙΝΟΥΝ ΤΑΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΣ ΤΩΝ

Ὁ καθημερινὸς τύπος ἡσχολήθη προσφάτως εὐρύτατα μὲ τὸν ἐπιλεγόμενον «τεντυμποϊσμόν» καὶ μὲ τὰ σκληρὰ μέτρα, εἰς τὰ ὁποῖα προσέφυγον αἱ ἀρχαί, διὰ ν' ἀποκαθάρουν τὸ μίασμά του ἐν τῇ γενέσει του.

Ἡ «Ἐκκλησία» ἐπέστησεν ἤδη ἀπὸ καιροῦ τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων ἐπὶ τῶν ἐμετικῶν του ἐκδηλώσεων, χωρὶς να εἰσακουσθῆ δυστυχῶς. Καὶ εἶναι εὐτύχημα, ὅτι ἐμφανίζονται, ἐπὶ τέλους, συγκινούμενοι καὶ ἀνανήφοντες.

Τὸ ζήτημα ὁμῶς δὲν εἶναι τόσον ἀπλοῦν καὶ τόσον εὐεπίλυτον. Καὶ οὔτε ἡ ἀστυνομικὴ ἀντιμετώπισίς του, ὅσον καὶ ἂν τὴν ἐπέβαλον τὰ πράγματα, εἶναι νομίζομεν ἢ προσφορωτέρα. Οὔτε καὶ συμφωνοῦμεν ἀπολύτως μὲ τὴν διαπόμπευσιν καὶ τὸν διασυρμόν, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπεβλήθησαν οἱ νεαροὶ ἰταμοὶ καὶ ἄφρονες ἔφηβοι. Εἶδομεν μάλιστα εἰς τὰς δημοσιευθείσας φωτογραφίας τὸν ἕνα ἐκ τῶν θλιβερῶν αὐτῶν νέων μειδιῶντα ἐπιχαρίτως, καθ' ἣν στιγμήν διεπομπεύετο. Καὶ τοῦτο μᾶς ἐνεποίησε θλιβερωτάτην ἐντόπωσιν, διότι ἀποδεικνύει πάρωσιν καὶ παχυδερμισμόν καὶ ἀναισθησίαν ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἀνησυχητικῆν.

Διὰ τὰ εἴμεθα ἐν τῇ πραγματικότητι, ἀντικοινωνικαὶ καὶ θρασεῖαι ἐκδηλώσεις τῆς νεότητος ἐσημειοῦντο, κατὰ καιροῦς, πάντοτε. Ἦσαν αἱ ἐκδηλώσεις τῶν «ἀγνιοπαίδων», ὅπως ἐχαρακτηρίζοντο καὶ ἀπεκαλοῦντο παλαιότερον· οἱ ὁποῖοι, ὅπως συχνὰ ἀνεγράφετο εἰς τὸν τύπον, ἦ ἐλιθοβόλον τοὺς διερχομένους σιδηροδρομικοὺς συρμούς, ἢ ἔθραων τὰς στάμνας τοῦ νεροῦ τῶν οἰκοδοσικῶν, ἢ κατερρῶπαιον τὰ ἠπλωμένα εἰς τὰς ἀδῆλας ἀσπρόρουχα.

Αἱ ἐκδηλώσεις ὁμως αὐταί, αἱ προφανῶς ἄκοσμοι καὶ ἀντι-κοινωνικαί, καὶ σπανιότεραι ἦσαν καὶ εἶχον ἄλλην τὴν μορφήν. Σήμερον ὁμως ὁ «τεντυμποῦσμός» δὲν ἀποτελεῖ ζωηρὰν ἀπλῶς ἐκδήλωσιν παρεκτροπῶν καὶ ἀταξιῶν τῆς νεότητος. Ἄλλὰ νόσον ψυχικὴν ἐπικίνδυνον. Καὶ ἔνταξιν μιμητικὴν εἰς ἰδεολογίας ὅλων διόλου ξένας πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν καὶ πρὸς τὰς ὥρας μας παραδόσεις. Καὶ εἶναι φυγάδευσις παντελῆς τῆς αἰδοῦς. Γκαγκστερισμὸς ἀηδιαστικός. Ἐξαχρείωσις τοῦ ἤθους. Καὶ πιθηκισμὸς κατωτέρων ἐνστίκτων καὶ ὀρμεμφύτων καὶ σεξουαλικῶν ἀσυγκρατήτων ὀρμῶν, πὸν τόσοσιν πληθωρικῶς καὶ ἀσυδότης προβάλλονται συνεχῶς ἀπὸ τοὺς διαφορῶς κινήματογράφους.

Τίθεται διὰ τοῦτο, ἐνώπιον πάντων τῶν μὴ ἐθελουφλούντων, ὤμων καὶ ἐπιτακτικώτατον τὸ ζέον πρόβλημα τῆς ἠθικῆς ἀγωγῆς τῆς νεολαίας μας. Διότι εἶναι βέβαιον, ὅτι εἰς μάτην θ' ἀποβοῦν καὶ τὰ ἐκπαιδευτικὰ προγράμματα καὶ τὰ σχολικὰ κτίρια καὶ κάθε γενικῶς καταβαλλομένη προσπάθεια βελτιώσεως τῆς παιδείας μας, ἐφ' ὅσον ἡ ψυχὴ τῆς νεότητος δὲν θὰ ἀγρεύεται ἀπὸ εὐγενικὰ ἰδανικά, ἀλλὰ θὰ ἐξακολουθῆ νὰ διαρρέῃ πρὸς τὰ θολὰ καὶ νοσογόνα τέλματα τῶν διαφορῶν ξενικῶν ἐπιδράσεων.

Ἄς ἀφήσωμεν λοιπὸν τὰς ἀστειότητας. Καὶ ἄς ἐνθυμηθῶμεν τοὺς προγόνους μας, ἀμεσωτέρους καὶ παλαιότερους. Καὶ τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας. Καὶ τὴν Σπάρτην, μὲ τοὺς αὐστηροὺς καὶ ἀγρόπνως ἐπιβλέποντας τὴν νεότητα παιδονόμους των. Σήμερον ἡ ἐξωσχολικὴ ἀπασχόλησις καὶ παρακολούθησις τῶν νέων μας ἀνυπαρκεῖ ἐντελῶς. Καὶ ἡ μόνη ὑπάρχουσα τοιαύτη εἶναι ἡ τῶν «Κατηχητικῶν Σχολείων» τῆς Ἐκκλησίας μας, τὰ ὁποῖα ἐπιτελοῦν ἀληθῶς Ἐθνοσωτήριοιον ἔργον. Καὶ εἶναι διὰ τοῦτο ἀξία τῆς Ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης ἡ καταβαλλομένη — ἀθόρυβος καὶ ἐντελῶς ἀδάπανος διὰ τὴν Πολιτείαν — προσπάθεια, τόσοσιν ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς μας Διακονίας, ὅσον καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων σοβαρῶν θρησκευτικῶν μας ὀργανώσεων. Ἄς ἐντείνουσι λοιπὸν οἱ καλοὶ μας ἐφημέριοι τὰς προσπάθειάς των διὰ τὴν πληρεστέραν ἀξιοποίησιν καὶ τὴν ὀλοκλήρωσιν τοῦ ὥραίου τούτου ἔργου εἰς τὴν ἐνορίαν των.

ΘΕΟΔ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΑΠΟ ΕΝΑ ΙΕΡΑΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ

Στὸ παλιὸ ἱστορικὸ Μοναστήρι τῶν Ἀπεζανῶν, εἶχαν μαζευτεῖ ὅλοι οἱ νεοχειροτονημένοι ἱερεῖς τῆς Ἐπισκοπῆς μας γύρω στοὺς τριάντα. Μαζεύτηκαν καὶ ἄλλοι τόσοι ὑποψήφιοι ἱερεῖς, Σπουδασταὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν. Θὰ ἔλεγε κανεὶς, γιὰ πρακτικὴ ἐξάσκηση καὶ συμπλήρωμα στὶς γνώσεις καὶ στὰ ἐφόδια ποὺ εἶχαν γιὰ τὸ μεγάλο ἔργο καὶ τὴν ἱερὴ ἀποστολὴ των. Ἀξέχαστες μέρες ἀγάπης, συμψυχισμοῦ, ἀδελφωσύνης. Γιὰ μιὰ στιγμὴ ὁ νοῦς πετοῦσε στὰ πρῶτα ἄγια χρόνια τῆς θρησκείας μας, ποὺ οἱ χριστιανοὶ ἦταν « σύμφυχοι τὸ ἓν φρονοῦντες » καὶ « ἑμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτὸ » καὶ προσηύχοντο καὶ ἐμελετοῦσαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ ἤκουαν τὴν διδασχὴ τῶν Ἀποστόλων καὶ ἐκοινωνοῦσαν « ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας ».

Ἰερὰ Σύναξις. Ἔφησαν γιὰ λίγο καιρὸ τίς ἄλλες μέριμνες στὸν κόσμον καὶ στὴν ἐνορία, τὴν οἰκογένεια καὶ τὰ ὑλικά. Ἦταν καιρὸς περισυλλογῆς, προσευχῆς, πνευματικοῦ καταρτισμοῦ. Ἀλήθεια, οἱ κληρικοὶ εἴμεθα ὁ στρατὸς τοῦ Χριστοῦ, ἡ ἀγία παράταξις, οἱ ἀγωνισταὶ τῶν ὠραιότερων ἰδανικῶν. Δὲν ἔχει νὰ παρουσιάσῃ ἡ ἱστορία τοῦ κόσμου ἱερώτερον καὶ ὠραιότερον ἀγῶνα ἀπὸ τὸν χριστιανικό. Δὲν ὑπερασπίζεται ἀπλῶς τὴ ζωὴ καὶ τὰ σύνορα τῆς πατρίδος, ἀλλὰ τὰ μεγάλα ἰδανικά τῆς ἠθικῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀρετῆς, τῆς σωτηρίας ψυχῶν. Μάχεται ἐναντίον τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους, ποὺ ἐξαπολλοῦν ἀμέτρητους ἐχθροὺς καὶ ἐμπόδια καὶ θλίψεις στὸ δρόμον τῆς χριστιανικῆς ζωῆς. Οἱ ἱερεῖ εἶναι ἀξιωματοῦχοι στὴ σκληρὴ αὐτὴ μάχη. Γι' αὐτὸ τοὺς χρειάζονται δυνάμεις καὶ χάρις Θεοῦ. Ἐνα Ἱερατικὸ Συνέδριον, σὲ ἓνα ἱερὸ τόπον μὲ ἓνα κατάλληλον πρόγραμμα, εἶναι μιὰ πνευματικὴ πολεμικὴ Σχολή, ποὺ ἐτοιμάζει τοὺς Εὐέλπιδές της, γιὰ τὸν ἀτέλειωτον σκληρὸ ἀγῶνα τῆς πίστεως. . . Ἠλθαμε γιὰ ἓνα πνευματικὸ ἀνεφοδιασμό.

Τὸ πρῶτ', καθὼς κτυπᾷ πολὺ ἐνωρὶς τὸ σήμαντρο μὲ τὸ συν-

θηματικὸ ρυθμὸ, «τὸν Ἀδὰμ.» καλεῖ σὲ συναγερμὸ· καὶ σὲ λίγο ὅλοι εἶναι στὸν κατανυκτικὸ ναό, πού φωτίζεται ἀμυδρὰ ἀπὸ τὰ καντήλια καὶ τὰ κεράκια. Ψάλλουν ὅλοι μαζί, ἐνῶ ἕνας ἀπ' ὅλους κάνει ἕνα σύντομο κήρυγμα. Τὸ ἔχει ἐτοιμάσει γιατί ξέρει πὼς θὰ κρίνουν σὲ λίγο τὴν ἐπιτυχία του. Ὅταν τελειώσῃ ἢ ἀκολουθία, θὰ πάρουν τὸ πρωῖνὸ καὶ θὰ ἀρχίσῃ ἡ δουλειά. Πρέπει νὰ καταρτισθοῦμε. Θὰ ἀσχοληθοῦμε διαδοχικὰ μὲ τὴν λειτουργία καὶ τὰ Μυστήρια, γιὰ νὰ συνηθίσωμε σὲ μιὰ ὁμοιομορφία τελετουργική.

Τὸ Κήρυγμα, ἡ Κατήχησις, ἡ Ἐξομολόγησις θὰ εἶναι τὰ μαθήματά μας, μαζί μὲ ἄλλα πρακτικὰ θέματα ποιμαντικά, διοικητικὰ καὶ κοινωνικὰ, πού μᾶς ἀπασχολοῦν διαρκῶς καὶ πρέπει νὰ τοὺς δίδωμε τῇ σωστῇ λύσει. Δὲν παρασυρόμεθα σὲ θεωρίες καὶ συζητήσεις ἄσκοπες καὶ ἄκαρπες. Ὅ,τι εἶναι χρήσιμο καὶ ἀπαραίτητο στὸ ἔργο μας, αὐτὸ καὶ μόνον μᾶς ἐνδιαφέρει. Καθισμένοι στὴν κοινὴ τράπεζα ἀναπτύσσομε ἕνα βαθύτερο ἀδελφικὸ καὶ πνευματικὸ σύνδεσμο καὶ αἰσθανόμεθα τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως στὸν κοινὸν ἀγῶνα.

Τὸ Συνέδριον ἔκλεισε μὲ μιὰ ἐκδρομὴ στοὺς Καλοὺς Λιμένες καὶ ἐκεῖ στὸ Ἐκκλησάκι τοῦ Ἀγίου Παύλου ἐγονατίσαμε σὲ μιὰ κοινὴ προσευχὴ καὶ ἐζητήσαμε δύναμι καὶ φωτισμὸ, γιὰ νὰ ἀκολουθήσωμε τὰ βήματα καὶ τὴν πίστι τοῦ Μεγάλου Ἀποστόλου, πού γεμᾶτος θεῖα χάρι ἀπλωσε τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου στὸ νησί μας καὶ στὰ πέρατα τῆς Οἰκουμένης.

† Ὁ Ἀρκαδίας Τ ι μ ὀ θ ε ο ς.

«Τῆς πλάνης τεμών, τὸ κράτος τῆ ἐνστάσει σου, καὶ νίκης λαβόν, τὸ στέφος ἐν τοῖς ἄθλοις σου, τοῖς Ἀγγέλοις Ἐνδοξε, συναγάλλῃ Νικηῖτα φερώνμυε, σὺν αὐτοῖς Χριστῷ τῷ Θεῷ πρεσβεύων ἀπαύστως ὑπὲρ πάντων ἡμῶν».

(Κοντάκιον τῆς εορτῆς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νικηῖτα).

«Σοφίας τῆς σεμνῆς, ἱερώτατοι κλάδοι, ἡ Πίστις καὶ Ἑλπίς καὶ Ἀγάπη δειχθεῖσαι, σοφίαν ἀπεμώρασαν τῶν Ἑλλήνων ἐν χάριτι καὶ ἀθλήσασαι, καὶ νικηφόροι φανεῖσαι, στέφος ἄφθαρτον, παρὰ τοῦ πάντων Δεσπότην, Χριστοῦ ἀνεδήσαντο».

(Κοντάκιον τῆς εορτῆς τῆς ἁγίας Σοφίας)

ΑΔΕΛΦΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἀγαπητέ μου ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Ὅταν σὸ προηγούμενο γράμμα μου ἐσημείωνα, πὼς μπορεῖ στὸν Κλῆρο νὰμποῦν ἄνθρωποι καὶ πνευματικῶς κάπως καθυστερημένοι, ἀλλὰ μὲ μιὰ ἰδιότυπη θρησκευτικότητα, δὲν φανταζόμενοι βέβαια πὼς κάποιος θὰ τῷπαιρνε προσωπικὸ τὸ ζήτημα. Ἄκουσε νὰ ἰδῆς. Ἀπὸ χρόνια συνήνητσα κάποιον γνωστὸ μου. Ἀφοῦ τὸν ρώτησα τὰ ὅσα τὸν ἀφοροῦσαν, μοῦ εἶπε πὼς φοιτᾷ σ' Ἐκκλησιαστικὸ Φροντιστήριον νὰ γίνῃ ἱερεὺς στὸ διπλανὸ χωριό. Ἦταν τότε 50 ἐτῶν. Ὁ τύπος αὐτὸς δὲν εἶχε καμμιά οἰκονομικὴ ἀνάγκη. Κάθε ἄλλο. Ἦταν οἰκονομικὸς εὐρωστος γιατί, ἐκτὸς ἀπ' τὴν κινήτῃ περιουσία του, εἶχε καὶ ἀκίνητῃ ὄχι εὐκαταφρόνητῃ. Ὅμως, ἡ πνευματικὴ του σύνθεσις ἦταν τέτοια, ποὺ τὸν ἀπέκλειε νὰ γίνῃ ἱερεὺς. Γιατί; Γιατί ἦταν γελοῖος. Κατετάσσετο στὴν κατηγορία τῶν «ἐλαφρῶν», ποὺ μὲ τὴν πρώτη ἐπαφὴ γίνονται ἀντιληπτοὶ στὸν καθένα. Ματαίως προσεπάθησα νὰ τὸν πείσω πὼς, τώρα, σ' αὐτὴν τὴν ἡλικία, καλὸν εἶναι νὰ μείνῃ μὲ συντροφία τὴν εὐσέβειά του καὶ ν' ἀσχοληθῇ μὲ τὰ χτήματά του, ἀφίονοντας κανένα ἄλλο πιδὸ νέο νὰ καταλάβῃ τὴ θέσι ποὺ ἔμενε κενή. Τοῦ εἶπα πὼς καὶ σὰν εὐσεβὴς λαϊκὸς μπορεῖ καὶ τοὺς ἄλλους, μὲ τὴν καλωσύνη του καὶ τὴν φιλανθρωπία του, νὰ ἐξυπηρετήσῃ καὶ τὴν ψυχὴ του νὰ σώσῃ. Δὲν εἶναι μονάχα ἡ παπαδωσύνη, ποὺ ὠφελεῖ ἢ στέλνει στὸν παράδεισον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀγιωσύνη τοῦ λαϊκοῦ, ὅταν μάλιστα κρατιέται καὶ οἰκονομικῶς καλά, γιατί κάνει ἐλεημοσύνες σὲ πλατεῖα κλίμακα, ὅπως θέλει ὁ Χριστός. Ὁ ὑποψήφιος ὅμως δὲν ἐπέθετο. Ἐλεγε πὼς τῷγει βαθεῖα μὲσ' στὴν καρδιά του νὰ γίνῃ παπᾶς κι' ἄς πεθάνῃ τὴν ἄλλῃ ἡμέρα. Ἀπὸ μιὰ βυθομέτρησι ποὺ τοῦ ἔκαμα ἀνεκάλυψα πὼς ὁ ἄνθρωπος ἦταν βλαμμένος στὸν ἐγκέφαλο. Ἦταν κατὰ τὴ φράσι τοῦ λαοῦ μας, «σκάρτος στὰ μυαλά». Ὅχι βέβαια καὶ τρελλός. Ἦταν ἓνας φαιδρὸς τύπος, καὶ ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἀστοιχείωτος, μὲ ἀπαιτήσεις πνευματικοῦ ἡγέτου στὸ χωριό του ἐνῶ δὲν ἤξερε τί ἔλεγε, οὔτε καὶ περὶ τίνος διεβεβαίωτο. Ἐπιανε τὴν καρέκλα στὸ καφενεῖο καὶ ἐφλυᾶρει ἀκατασχέτως καὶ ἀσυναρτήτως σὲ ἓνα κύκλον περιέργων καὶ πονηρῶν ποὺ ἐσπαῖαν, κατὰ τὸ λεγόμενον, «πλάκες». «Ἐσὺ κάνεις γιὰ παπᾶς Νικολῆ!...» ὠρύετο τὸ «εὐλαβέστατον» ἐκεῖνο κοινόν, καὶ τὰ σκαστὰ γέλια ἀντηχοῦσαν στοὺς τοίχους τῶν ἀπέναντι σπιτιῶν. Αὐτὸς τὸ πίστεψε εἰλικρινᾶ πὼς ἦταν ὁ μόνος κατάλληλος στὸ χωριὸ γιὰ νὰ γίνῃ ἱερεὺς. Ἦταν ἀπόφοιτος τοῦ Σχολαρχείου καὶ ἐφοίτησε κατὰ τὴν ἐπιταγὴ τοῦ Νόμου σὲ Ἐκκλησιαστικὸ Φροντιστήριον. Ἔτσι, μετὰ κανονικὴν φοίτησιν, ἀπέκτησε τὰ «κατὰ νόμον» προσόντα καὶ ὁ ζηλωτὴς αὐτὸς μπῆκε

στὸν ἱερό Κλήρο. Φαντάσου ἀδελφέ, τὰ παρακάτω. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα, ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος ἦταν λειψὸς στὰ μυαλά, εἶχε χάσει τὴν αἰσθησι τῆς πραγματικότητος καὶ ἀπαιτητικὰ ἐζητοῦσε νὰ σκύβουν ὅλοι οἱ ἑνορίτες του, μορφωμένοι κι' ἀμόρφωτοι, τὸ κεφάλι στὰ στραβά καὶ στ' ἀνάποδα. «Ἐγώ», τοὺς ἔλεγεν, «εἶμαι ὁ Δεσπότης ἐδῶ μέσα. Εἶμαι Ἱερὰ Σύνοδος». Καὶ τὰ ἔλεγε, μαζί με ἄλλες ἀνοησίες, στὸν ἐπίσημο (λόγο) πού ξεφούρνιζε κάθε Κυριακὴ, μέχρις ὅτου ἔδιωξε κι' αὐτὲς τὶς γρηοῦλες ἀπὸ τὸν Ἱερό Ναό. Ἐριστικός, φιλόνοικος τύπος, νευρική φύσις, ἀλαζονική κεφαλή, ἔκανε τὸν κόσμο ἄλλοτε νὰ γελᾷ καὶ ἄλλοτε νὰ κλαίη γιὰ τὸ κατάντημα τοῦ Κλήρου, λὲς κι' ὀλόκληρος ὁ Κλήρος ἔμοιαζε τοῦ ἐφημερίου των. Πολλὲς φορὲς ἐφαιδρυνε τοὺς ἑνορίτας· μὰ τὸ κακὸ παράγινε. Οἱ χωρικοὶ ἄρχισαν τὴν ἀντίδρασι. Οἱ Ἐπίτροποι παρητήθησαν καὶ κανεὶς δὲν ἀνελάμβανε τὴν διαχείρισι τῶν ἐσόδων τοῦ Ναοῦ, πού στὴν πραγματικότητά ἐρήμαξε, τῆ στιγμῆ πού στὸ ἀπέναντι καφενεῖο συνεκεντρῶνετο τὸ ποίμνιον καὶ ἐρέμβαζε μακαρίως εἰς πείσμα τοῦ παπᾶ. Χτυποῦσε, ξαναχτυποῦσεν ἡ καμπάνα, πού νὰ πατήσῃ κανεὶς τὸ πόδι του μέσα! Πολλὲς φορὲς ἔτσι, ὅπως ἦταν ντυμένος μετὰ τὰ ἄμφιά του, ἔβγαινε στὸ παραπόρτι τοῦ Ἱεροῦ, δεξιά, καὶ φώναζε στοὺς πίνοντας τὸν καφέ τους: «Ἄρχισε ἡ λειτουργία, ἀγαπητοὶ μου Χριστιανοί!... Καιρὸς νὰ μπῆτε στὴν Ἐκκλησία!...» Ἐπειτα ἔμπαινε μέσα καὶ συνέχιζε τὴ θεία Λειτουργία, μετὰ ἐκκλησίασμα κάτι γρηοῦλες καὶ μερικὰ «κουνοῦσβελα», νήπια πού τσιμποῦσε τὸ ἓνα τὸ ἄλλο καὶ γελοῦσαν. Ὁ Ἱερεὺς ξαναέβγαινε στὸ παραπόρτι κι' ἐφώναζε: «Ἀγαπητοὶ μου Χριστιανοί, λέμε τὸ Τρισάγιο. Πλησιάζει τὸ Εὐαγγέλιο!... Ἐλάτε!...» Τίποτε οἱ ἀγαπητοὶ τοῦ Χριστιανοί». Εἶχαν αὐτιά καὶ δὲν ἄκουαν, καρδιὰ καὶ δὲν συνεκινουῦντο ἀπὸ τὰ σπαρακτικὰ καὶ εὐλογημένα λόγια τοῦ Ἐφημερίου των... Τὸ πρᾶγμα δὲν ἔπαιρνε γιαιτρεία. Γι' αὐτὸ μιὰ ἐπιτροπὴ τοῦ χωριοῦ, μετὰ τὴν ὑπόδειξι τοῦ Δασκάλου, πού ἔκανε ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸν ψάλτη, παρουσιάσθηκε στὸ Δεσπότη καὶ ἐζήτησε τὴν θεραπεία τοῦ φαινομένου, γιὰτὶ ἀλλιῶς τὸ χωριὸ θὰ ἔχανε καὶ τὸ τελευταῖο ἴχνος τοῦ σεβασμοῦ στοὺς Ἱερεῖς. Καὶ ὁ Ἄρχιερεὺς, φυσικὰ, κηδόμενος τοῦ ποιμνίου, μετέθεσε τὸν νεότευκτον, ἀλλὰ παλαιὸ στὴν ἡλικία, ἱερέα, ἀλλοῦ. Ἄλλ' ὁ παπα-Νικολῆς ἐπῆρε μαζί του καὶ τὸ ράσο καὶ τὴν κεφαλή του...

Καὶ σ' ἐρωτῶ τώρα, ἀδελφέ. Ἦρκεσεν ἡ τέτοιου εἶδους θρησκευτικότης νὰ οἰκοδομηθῇ ὁ Ἱερεὺς τὸ πνευματικὸ σπίτι τῶν ἑνοριτῶν του; Σοῦ εἶπα αὐτά, σὰ μιὰ παλιλλογία, γιὰ νὰ σοῦ δείξω πῶς ὁ «μέλλον ἱεροῦσθαι» πρέπει νὰ εἶναι καὶ ψυχροσωματικὰ ἰσοροπημένος. Τώρα, ἄκουσέ με στὰ παρακάτω.

Μὲ ἀγάπη Χριστοῦ Χ.

ΑΠΟ Τ' ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ ΛΟΓΟΙ
ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΛΟΓΟΣ ΕΚΤΟΣ

ΧΕΙΡΟΤΕΡΟΣ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΑΛΛΟ ΠΟΛΕΜΟ
ΕΙΝΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ

612. Καὶ μὴ νομίσης, πῶς μὲ τὰ λόγια μου σοῦ τὸ παρασταίνω τὸ πρᾶγμα ἐξωγκωμένο· ὅτε καὶ νὰ πιστέψης, πῶς αὐτὰ πού εἶπα φαίνονται μεγάλα, ἐπειδὴ κλεισμένοι στὸ σῶμά μας, σᾶμπως μέσα σὲ φυλακὴ, δὲν μπορούμε νὰ ἰδοῦμε τίποτε ἀπὸ τὸν ἀόρατο κόσμος. Γιατί, ἂν θὰ μπορούσες ν' ἀντίκρυζες κάποτε μὲ τὰ μάτια σου τὴν κατάμαυρη παράταξη τοῦ Διαβόλου καὶ τὴ λυσσασμένη του ἐπίθεση, θᾶβλεπες πολὺ μεγαλύτερο καὶ πολὺ φρικτότερο πόλεμο ἀπὸ τοῦτον ἐδῶ.

613. Γιατί ἐκεῖ οὔτε χάλκωμα καὶ σίδηρο βρίσκεται, οὔτε ἄλογα καὶ ἄρματα καὶ τροχοί, οὔτε φωτιά καὶ βέλη, αὐτὰ δηλαδή πού βλέπομε ἐδῶ· παρὰ ἄλλες μηχανές, πού εἶναι τρισχειρότερες ἀπ' αὐτές· σ' ἐκείνους τοὺς ἐχθροὺς δὲν χρειάζεται οὔτε θώρακας, οὔτε ἀσπίδα, οὔτε σπαθιά καὶ κοντάρια· ἀλλὰ φθάνει τ' ἀντίκρουσμα μονάχα τοῦ καταραμένου ἐκείνου στρατοῦ γιὰ νὰ σοῦ παραλύσῃ τὴν ψυχὴ, ἂν δὲν λάχῃ νᾶναι πολὺ γενναία· κι' ἂν δὲν τὴν προστατεύῃ, περισσότερο ἀπὸ τὴ γενναιότητά της, ἢ πρόνοια τοῦ Θεοῦ.

614. Κι' ἂν ἦτανε βολετό, ἀφοῦ ξεντυθῆς τὸ σῶμα σου αὐτὸ ἢ καὶ φορῶντάς το, νὰ ἰδῆς καθαρά κι' ἄφοβα μὲ τὰ ἴδια σου τὰ μάτια, ὅλη του τὴν παράταξη, καὶ τὸν πόλεμο πού μᾶς κάνει, θᾶβλεπες τότε, ὄχι ποτάμια ἀπὸ αἵματα, οὔτε κορμιὰ πεθαμένα, ἀλλὰ πτώματα ψυχῶν τόσο πολλὰ, καὶ πληγές τόσο φοβερές, ὥστε ὅλη ἐκείνη ἢ περιγραφὴ τοῦ πολέμου πού σοῦκανα λίγο προτῆτερα, θὰ νόμιζες πῶς εἶναι ἀθύρματα παι-

διῶν καὶ περισσότερο παιγνίδι παρὰ πόλεμος· τόσο πολλοὶ εἶναι αὐτοὶ ποὺ τραυματίζονται κάθε ἡμέρα.

615. Καὶ δὲν καταλήγουν στὸν ἴδιο θάνατο τὰ τραύματα· ἀλλὰ ὅση εἶναι ἡ ἀπόσταση, ποὺ χωρίζει τὸ σῶμα ἀπὸ τὴν ψυχὴ, τόσο μεγάλη εἶναι καὶ ἡ διαφορὰ μεταξὺ ἐκείνου τοῦ θανάτου καὶ τούτου ἐδῶ. Γιατὶ ὅταν ἡ ψυχὴ δεχθῆ τὴν πληγὴ καὶ πέση, δὲν μένει χωρὶς νὰ αἰσθάνεται τίποτε, ὅπως γίνεται μὲ τὸ σῶμα, ἀλλὰ κι' ἀπὸ ἐδῶ ἀκόμη ποὺ βρίσκεται βασανίζεται, ἐπειδὴ λυώνει ἀπὸ τὴν συνείδηση τῆς κακίας της. Ὅταν δὲ φύγῃ ἀπὸ ἐδῶ, παραδίνεται σ' αἰωνία κόλαση, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα νὰ κριθῆ. Κι' ἂν πάλι κανεὶς ἀναισθητῆ στίς πληγές τοῦ Διαβόλου, ἡ συμφορὰ του γίνεται ἀκόμη πολὺ μεγαλύτερη, ἐξ αἰτίας τῆς ἀναισθησίας του αὐτῆς. Γιατὶ αὐτός, ποὺ δὲν ἐδαγκώθηκε ἀπὸ τὴν πρώτη πληγὴ, εὐκολα θὰ δεχθῆ καὶ δεύτερη· καὶ ὕστερα κι' ἀπ' αὐτὴν, ἄλλη, γιατί ὁ τρισκατάρατος δὲν παύει νὰ κτυπᾷ ὡς τὴ στερνὴ μας ἀναπνοή, ὅταν βρῆ μιὰ ψυχὴ πεσμένη καὶ ποὺ καταφρόνησε τίς πρώτες πληγές.

616. Ἄν δὲ θέλῃς νὰ ἐξετάσῃς καὶ τὴ φύση τῆς μάχης, θὰ δῆς πὼς αὐτὴ εἶναι καὶ σφοδρότερη καὶ διαφορώτερη· γιατί βέβαια δὲν μπορεῖ νὰ ξέρῃ κανεὶς τόσα τεχνάσματα κλεψιάς καὶ κατεργαριάς, ὅσα ξέρεει ὁ μιὰρὸς αὐτός, ποὺ σ' αὐτὴν τὴν τέχνη τοῦλάχιστον ἔχει μεγαλύτερη δύναμη· οὔτε καὶ μπορεῖ νάχῃ κανεὶς τέτοιαν ἀνομολόγητην ἔχθραν γιὰ τοὺς χειρότεροὺς του ἐχθροὺς, ὅσην ἔχει αὐτὸς πρὸς τὴν ἀνθρώπινη φύση.

617. Κι' ἂν ἐξετάσῃ κάποιος καὶ τὸ ζῆλο, ποὺ μ' αὐτὸν πολεμᾷ ἐκεῖνος, εἶναι γελοῖον νὰ κάνῃς, κι' ὡς πρὸς τὸ σημεῖον αὐτό, σύγκριση μ' ἀνθρώπους· κι' ἂν θελήσῃ κανένας, διαλέγοντας τὰ πιὸ εὐερέθιστα καὶ πιὸ ἄγρια θηρία, νὰ τ' ἀντιπαρατάξῃ μὲ τὴ δική του τὴ μανία, θὰ τᾶβρῃ, μὲ τὴν ἀντιπαραβολὴν αὐτῆ, πὼς εἶναι πρατότατα καὶ ἡμερώτατα· τέτοια εἶναι ἡ λύσσα τοῦ θυμοῦ του, ὅταν ἐπιτίθεται στίς ψυχές μας.

618. Μὰ καὶ ἡ διάρκεια τῆς μάχης ἐδῶ μὲν εἶναι

σύντομη· και στή συντομία της δὲ αὐτὴ συμβαίνουν και πολλές ἀνακωχές· γιατί και ἡ νύκτα ποὺ ἔρχεται, και ἡ κούραση ποὺ φέρνει ἡ σφαγὴ, και ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ, κι' ἄλλα πολλά, δίνουν ἀπὸ φυσικοῦ τους τὴν εὐκαιρία στὸ στρατιώτη νὰ ξεκουράζεται, ὥστε και τὴν πανοπλία του νὰ βγάζη, και ν' ἀνασάνη λίγο, και νὰ συμπιασθῇ μὲ τὸ φαγητὸ και μὲ τὸ πιτό, και ν' ἀναλάβη, μ' ἄλλα πολλά, τὴν πρώτη του δύναμη. Στὴν περίπτωση ὅμως τοῦ Πονηροῦ, δὲ μπορεῖ ποτὲ κανένας νὰ καταθέσῃ τὰ ὄπλα του, οὔτε και στὸν ὕπνο μπορεῖ νὰ τὸ ρίξῃ αὐτὸς ποὺ θέλει νὰ μείνῃ πάντα του ἀτραυματίστος. Γιατί ἓνα ἀπὸ τὰ δυὸ πρέπει νὰ κἀνῃ, ἢ νὰ τὸ ρίξῃ δηλαδὴ δίπλα και βγάζοντας τὰ ὄπλα του νὰ πάῃ χαμένος· ἢ νὰ στέκεται πάντα του ὀρθὸς και ξυπνὸς και πάνοπλος. Γιατί ἐκεῖνος, μαζὶ μὲ τὴν παράταξή του, εἶναι πάντα του στὸ πόδι, κατασκοπεύοντας τίς ἀνωμαλίες μας και δείχνοντας πολὺ μεγαλύτερη προθυμία γιὰ τὴν καταστροφή μας, παρ' ὅση δείχνομε ἑμεῖς γιὰ τὴ σωτηρία μας.

619. Καὶ μὲ τὸ νὰ μὴ τὸν βλέπωμε ἑμεῖς και μὲ τὸ νὰ μᾶς ἐπιτίθεται ξαφνικὰ — ποὺ κυρίως αὐτὰ γίνονται ἢ ἀφορμὴ τῶν ἀπροσμέτρητων κακῶν σ' αὐτοὺς ποὺ δὲν εἶναι πάντα τους ἄγρυπνοι — κάνουν τὸν πόλεμον αὐτὸν πολὺ δυσκολώτερον ἀπὸ τὸν ἄλλο.

620. Σ' αὐτὸν λοιπὸν τὸν πόλεμον ἐζητοῦσες νὰ γίνω ἐγὼ ὁ στρατηγὸς στοὺς στρατιῶτες τοῦ Χριστοῦ ; 'Αλλ' αὐτὸ εἶναι σὰν νὰ γινότανε κανεὶς στρατηγὸς τοῦ Διαβόλου· ὅταν βέβαια αὐτὸς ποὺ πρέπει νὰ προστάξῃ και νὰ βάζῃ σὲ τάξῃ τοὺς ἄλλους, εἶναι ὁ πιὸ ἀνήξερὸς και ὁ πιὸ ἀνήμπορος ἀπ' ὅλους· γιατί, μὲ τὴν ἀπειρία του, προδίνοντας αὐτοὺς ποὺ τοῦ ἐμπιστεύθηκαν, εἶναι σὰν νὰ ἐστρατήγησε περισσότερο χάριν τοῦ Διαβόλου, παρὰ χάριν τοῦ Χριστοῦ.

621. 'Αλλὰ γιατί ἀναστενάξεις ; γιατί δακρύξεις ; Γιατί βέβαια τὰ ὅσα μοῦ συμβαίνουν σήμερα δὲν ἀξίζουν γιὰ κλάμματα, παρὰ γιὰ εὐφροσύνη και γιὰ χαρὰ.

— "Οχι ὅμως καὶ τὰ δικά μου μ' ἀπάντησε· ἀλλὰ σ' αὐτὰ ταιριάζουν ἀτελείωτα μοιρολόγια· γιατί μόλις τώρα κατώρθωσα ν' ἀποκτήσω τὴ συνείδηση σὲ πιὸ βαθμὸ συμφορᾶς μ' ἔφερες.

622. Γιατί ἐγὼ μὲν ἤλθα στὸ σπίτι σου, ἐπειδὴ αἰσθανόμουνα τὴν ἀνάγκη νὰ μάθω, τί θάπρεπε κάποτε ν' ἀπολογηθῶ γιὰ σένα σ' αὐτοὺς πού σέ κατηγοροῦν· καὶ σὺ μ' ἐξαποστέλλεις, ἀφοῦ μούβαλες μέσα μου μιὰν ἄλλην ἔγνοιαν, ἀντὶ γιὰ κείνη. Γιατί δὲν με μέλλει πλέον, τί θ' ἀπολογηθῶ σ' ἐκείνους γιὰ σένα, ἀλλὰ ποιὰν ἀπολογία θὰ δώσω στὸ Θεὸ γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου καὶ τίς ἀθλιότητές μου.

623. Ἄλλὰ σὲ παρακαλῶ καὶ σὲ ἱκετεύω, ἂν ἔχῃς κάποια στόχαση γιὰ τὰ ζητήματά μου κι' ἂν με συμπονᾶς κάπως, στὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ἂν μπορῆς, με τὴν ἀγάπη σου νὰ με παρηγορήσῃς κάπως· κι' ἂν με σπλαγχνίζεται λίγο κ' ἔχῃς κάποιο ἔλεος γιὰ μένα — γιατί βέβαια τὸ ξέρεις καλά, πὼς περισσότερο ἀπὸ καθέναν ἄλλον ἐσὺ μ' ἐσπρωξες σ' αὐτὸ τὸν κίνδυνο — ἄπλωσέ μου τὸ χέρι σου· καὶ πές μου καὶ κάνε τὸ καθετὶ πού θὰ μποροῦσε νὰ μ' ἐμψυχώσῃ· οὔτε καὶ νὰ τὸ βαστάξῃ ἡ καρδιά σου, κι' αὐτὸ τοῦλάχιστον τὸ ἐλάχιστο, νὰ μ' ἀφήσῃς δηλαδὴ μονάχο· ἀλλὰ τώρα, περισσότερο ἀπὸ προητέρω, νὰ ζοῦμε πάντα μαζί.

624. Κ' ἐγὼ ἐμειδίασα καὶ τοῦ εἶπα· καὶ σὲ τί μπορῶ νὰ συντελέσω ἐγὼ ; Καὶ πῶς θὰ κατορθώσω νὰ σὲ βοηθήσω, σ' ἓνα τέτοιο ὄγκο ζητημάτων ; Ἄλλ' ἀφοῦ σ' εὐχαριστεῖ αὐτό, ἔχε πεποιθήση, καλέ μου φίλε. Γιατί ὅλον τὸν καιρὸ, πού θὰ μπορῆς νὰ ξεκουράζεσαι ἀπὸ τίς φροντίδες τοῦ ἔργου σου, καὶ κοντά σου θάμαι καὶ θὰ σὲ βοηθῶ· κι' ἀπ' αὐτὰ πού ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴ μπόρεσή μου δὲν θὰ παραλείψω τίποτε.

Κι' ὅταν πλέον τοῦ εἶπα αὐτό, ἐσηκώθηκε ἐκεῖνος δακρυσμένος. Ἐγὼ δὲ ἀφοῦ ἐχύθηκα ἐπάνω καὶ τοῦ ἐφίλησα πολλὰς φορὰς τὸ κεφάλι του, τὸν ἐσυνώβγαλα,

ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ ΕΠΟΧΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗΣ
ΔΕΝ ΕΠΑΥΣΕ ΝΑ ΑΠΟΤΕΛΗ ΤΟ ΚΑΤΩΦΛΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ
ΓΙΑ ΝΑ ΠΛΗΣΙΑΖΟΥΜΕ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟ

Ἡ συμβολὴ τῶν κληρικῶν καὶ τῶν δασκάλων

Τὸ φθινόπωρον μᾶς βρίσκει πάντα σὲ μία κατάστασι ψυχικῆς περισυλλογῆς. Ἡ θλιμμένη ὄψις τῆς φύσεως μᾶς φέρνει πλησιέστερα πρὸς τὴν μεγάλην δημιουργίαν καὶ τὸν δημιουργό τῆς. Αἰσθανόμεθα τὸν ἑαυτόν μας στὸ κατώφλι τῆς ζωῆς μας. Ξεφυλλίζουμε ἀθέλητα τὶς σελίδες κάποιας νεότητός μας συναφασμένης μὲ τὴν ἐποχὴ τῆς ἀνοιξέως καὶ τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ ἡ μελαγχολία γεμίζει τὴν ψυχὴ μας. Προσπαθοῦμε νὰ συνθέσουμε τὸν ἀπολογισμὸ τῶν ὅσων ἐζήσαμε καὶ τῶν ὅσων ἐπράξαμε κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς νεότητός μας καὶ μᾶς περισφίγγει μιὰ ἀπογοήτευσις καὶ πικρία. Τί ἐπράξαμε ἐρωτᾶμε τὸν ἑαυτό μας μέσα στὸ πλαίσιο τοῦ ἐλληνοχριστιανικοῦ πνεύματος; Καθὼς σταματοῦμε στὸ κατώφλι ποῦ ὑψώνει στὴ ζωὴ μας τὸ φθινόπωρο ἀναλογιζόμεθα τὶς περισσότερες φορές ὅτι ὁ δρόμος ποῦ ἀκολουθήσαμε δὲν ἦταν ἐκεῖνος ποῦ θὰ μᾶς ὠδηγοῦσε σὲ μιὰ διαρκῆ χαρὰ καὶ τὰ «χριστιανικὰ τέλη» τῆς πρόσκαιρης ζωῆς μας. Ἡ περισυλλογὴ τοῦ ἑαυτοῦ μας κατὰ τὴν ὥρα αὐτῆ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν πράξεών μας ὑπὸ τὴν ἀτμόσφαιρα ποῦ ἀπλώνει γύρω μας ἡ ἐποχὴ αὐτῆ τοῦ φθινοπώρου ἐρχεται σὰν μιὰ περισυλλογὴ καὶ ἀνάτασις τοῦ ψυχικοῦ μας κόσμου καὶ ζοῦμε στιγμὲς συγκλονιστικῆς. Τὸ ἐτραγούδησαν οἱ ποιητὲς τὸ φθινοπωρινὸ πέρασμα τῆς φύσεως καὶ ὁ θρῆνος τοῦ Μιλλεβουὰ γιὰ τὸ φυλλορόϊμα τὸ φθινοπωρινὸ τῶν δένδρων ἔχει βαθεῖα πάντοτε τὴν ἀπήχησι σὲ κάθε λεπτῆ καὶ εὐγενικῆ ψυχῇ. Τὴν ἄλλη πλευρὰ τῆς φθινοπωρινῆς ἐποχῆς εἰς τὴν ὁποίαν εἰσήλθομεν, τὴν πλευρὰ τῆς ψυχικῆς μας ἀναδημιουργίας

παρακαλῶντάς τον νὰ ὑπομένῃ μὲ γενναιότητα αὐτὸ ποῦ συνέβηκε.

Γιατὶ πιστεύω, τοῦ εἶπα, στὸ Χριστό, ποῦ σ' ἐκάλεσε (σ' αὐτὴν τὴν ἀποστολὴ) καὶ σ' ἔβαλε ἐπιστάτην στὰ πρόβατά του, ὅτι ἀπὸ τῆ διακονία σου αὐτῆ θ' ἀποκτήσης τόσο μεγάλη παρρησία, ὥστε κ' ἐμένα, ὅταν θὰ κινδυνεύω στὴν ὥρα ἐκείνη, θὰ μὲ παραλάβῃς στὴν αἰωνία σου σκηνή.

Μετάφρ. ΘΕΟΔΟΣΗ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

καὶ περισυλλογῆς ὀλίγοι ἴσως τὴν ἐπρόσεξαν καὶ τὴν ἐφώτισαν κάτω ἀπὸ τὸ πρῖσμα τῆς πνευματικῆς τους παρατηρηκτότητος. Ὅ,τι ἀναπνέουμε εἶναι ἡ πνοὴ τοῦ μᾶς στέλνει ἡ θεία εὐδοκία ὡσάν ἀνακουφιστικὸ βάλσαμο. Καὶ εἶναι ὁ Θεὸς ποὺ κατεβαίνει σιγὰ σιγὰ κοντὰ μας γιὰ νὰ μᾶς ψιθυρίσῃ τὰ λόγια τοῦ ποὺ εἶναι μιὰ προειδοποίησις γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ κάμουμε ὥστε νὰ μὴν εὐρεθοῦμε ἀπροετοίμαστοι στὸν χειμῶνα ποὺ εἶναι καὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς μας. Ἄς σταθοῦμε στὸ κατώφλι αὐτὸ ποὺ ὑψώνει μπροστὰ μας τὸ φθινόπωρο καὶ ἄς ὑψώσουμε τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας στὸν κόσμον ποὺ δὲν ἔχει οὔτε ἀρχὴ οὔτε τέλος. Εὐλαβικοὶ δραματισταὶ μᾶς ἄλλης ζωῆς, αἰσθανόμεθα μὲ τὰ πρῶτα φθινοπωρινὰ ρίγη καὶ κάποια ἄλλα ρίγη ποὺ θερμαίνουν αὐτά, ἀντίθετα πρὸς τὰ ἄλλα, τὴν ζωὴ καὶ τὴν ψυχὴ μας. Ἡ καμπάνα τοῦ ὄρθρου καὶ ἡ καμπάνα τοῦ ἑσπερινοῦ μᾶς καλοῦν ὅσο οὐδέποτε ἄλλοτε σὲ μιὰ προσευχῇ ποὺ ἀνοίγει τὸν δρόμον πρὸς τὴν ἐξιλέωσιν καὶ τὴν αἰωνιότητα. Κατεβαίνουν τὰ πολυόμματα Χερουβειμ στοὺς φθινοπωρινούς αὐτοὺς ὄρθρους καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφεὶμ συμπάλλουν αὐτὰ στοὺς ἑσπερινούς τῆς ἐποχῆς αὐτῆς τῆς τόσο μυστηριακῆς.

*

Ἡ φύσις ὑπῆρξε πάντοτε συνυφασμένη μὲ τὴν Ὀρθοσκείαν. Καὶ ἡ λατρεία πρὸς αὐτὴν δὲν ἦταν ξένη καὶ πρὸς τὴν χριστιανικὴ λατρεία. Αὐτὸς ὁ συσχετισμὸς τῶν δύο λατρειῶν μᾶς ὀδηγεῖ στὶς ἀνωτέρω σκέψεις γιὰ τὸ φθινόπωρον καὶ τοὺς κόσμους ποὺ δημιουργεῖ στὴν ψυχὴ μας τὸ πέρασμα τοῦ. Τὸ πέρασμα αὐτὸ δημιουργεῖ ἀκόμη τὴν ἀτμόσφαιρα εὐλαβικῶν μνημοσύνων γιὰ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ γεγονότα ποὺ ἔσβυσαν κάποτε στὸ βάθος τῆς μνήμης μας καὶ ποὺ ἐπέρασαν ἀπὸ τὸ στερέωμα τῆς χριστιανικῆς καὶ τῆς ἑλληνικῆς μας ζωῆς ὡσάν φωτοβόλα μετέωρα ποὺ ἐσκορπίσαν εὐρύτατη τὴν ἀκτινοβολία τῆς. Στὸ κατώφλι τοῦ φθινοπώρου, καθὼς προσπαθοῦμε νὰ περισυλλέξουμε τὰ σκορπισμένα στοιχεῖα τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς ζωῆς ποὺ ἐπέρασε, τελοῦμε ἀθέλητα καὶ κάποτε εὐλαβικὰ μνημόσυνα. Καὶ ἔχουν τόση συγκίνηση καὶ ὑποβλητικότητα τὰ μνημόσυνα αὐτά! Πεφιλημένοι νεκροὶ ποὺ ἡ σκόνη τῶν χρόνων δὲν ἀλλοίωσε τὴν ζωντανὴν ἀκόμη ἐκφρασί τους καὶ μορφὲς ποὺ τὸ πέρασμα τῶν καιρῶν δὲν ἐμάρανε τὸ φωτοστέφανον τῆς ψυχικῆς των ὠραιότητος. Ἡ σκέψις μας πρὸς τὰ πρόσωπα αὐτὰ σκορπίζει ὡσάν φόρον εὐλαβείας τὰ γιασεμιά καὶ τὶς γαζίες μὲ τὸ λεπτὸ εὐγενικὸ τους ἄρωμα ἐπάνω στὴν μνήμη τους.

«Καλότυχοι νεκροὶ ποὺ λησμονῶνε».

Ὅμως ἐμεῖς ἀδύνατο νὰ λησμονήσουμε τοὺς περισσότερους ἀπὸ τοὺς νεκροὺς μας αὐτοὺς ποὺ «καλοτυχίζει» ἡ ἔμπνευσις καὶ ὁ σμιλευτὸς στίχος τοῦ κερκυραίου βάρδου, τοῦ Λορέντσου Μαβίλη. Ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς ζωῆς ποὺ ἀπλώνει γύρω μας ἡ ἐποχὴ αὐτῆ τοῦ φθινοπώρου μᾶς φέρνει πολὺ κοντὰ σὲ ἀνθισμένους ἀκόμη τάφους καὶ μᾶς καθηλώνει μπροστὰ στὴν ἀνάμνησι τῶν προσώπων ποὺ μᾶς ἔφυγαν. Ἡ φυγὴ τους χτυπᾷ τὴν πόρτα τῶν ζωντανῶν ἀκόμη. Τὸ ἀγκάλιασμα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου ξυπνᾷ μέσα μας περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο τὴν χριστιανικὴ ἰδέα καὶ ἡ ἀγάπη μας πρὸς τὸν Θεὸν ὑψάνεται μὲ περισσότερη πίστι καὶ ψυχικὴ κατάνυξι καὶ συντριβή. Κάτω ἀπὸ τὴν γαλήνη τοῦ φθινοπώρου ἀναζητοῦμε τὴν γαλήνη τῶν ἀνθρωπίνων μας παθῶν καὶ τὴν ἀνευρίσκουμε τίς περισσότερες φορὲς μὲ τὴν ἀνακούφισι ποὺ μᾶς προσφέρει ἡ γύρω μας φύσις. Ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ ποὺ δὲν ἔπαυσε νὰ ἐκδηλώνεται σὲ κάθε δημιουργία του, μᾶς κρατεῖ σὲ μιὰ ἔκστασι καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτῆ ποὺ τὸ κάθε τι ἀναδίδει τὸ ἐλαφρὸ μῦρο μᾶς ποιήσεως, ἀλλὰ καὶ μιᾶς ἀγαθότητος καὶ καλωσύνης.

Ἡ περισυλλογὴ τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ τῆς ψυχῆς μας ποὺ αἰσθανόμεθα ἀθέλητα καθὼς ἐφθάσαμε στὸ κατώφλι τοῦ φθινοπώρου θὰ πρέπει ἀσφαλῶς νὰ ἀποτελῇ τὴν ἀφετηρία μιᾶς καινούργιας ἐκδηλώσεως τῆς ζωῆς μας, λυτρωμένης ἀπὸ τὰ πάθη καὶ τίς κακίες τῶν ἐποχῶν ποὺ ἐζήσαμε. Πρὸς τὸν καινούργιο αὐτὸν δρόμο μᾶς καλεῖ τὸ ψιθύρισμα τῆς φύσεως, ποὺ εἶναι ψιθύρισμα τοῦ δημιουργοῦ της καὶ ἡ μυστικὴ φωνὴ τῶν νεκρῶν μας, ποὺ τοὺς ἀγκαλιάζουμε ἀθέλητα κατὰ τὴν μυσταγωγία αὐτῆ τὴν νοερῆ τῆς σκέψεώς μας πρὸς τὴν μνήμη καὶ τὴν μορφὴ τους. Ἡ ἐκκλησία καὶ τὸ σχολεῖο θὰ πρέπει νὰ προσφέρουν τὴν συμβολὴ τους εἰς τὸ ἔργον τῆς ψυχικῆς ἀναδημιουργίας, ποὺ δημιουργεῖ τὸ φθινόπωρο ὡς ἀλλαγὴ μιᾶς ἐποχῆς καὶ ὡς θεία προσφορὰ μιᾶς εὐκαιρίας πάντοτε νὰ πλησιάσουμε περισσότερο πρὸς τὸν Θεὸν καὶ νὰ αἰσθανθοῦμε κάτω ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς γαλήνης τὸ ἀκατάλυτο χριστιανικὸ καὶ ἑλληνικὸ πνεῦμα.

Ὁ λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου καὶ ὁ δάσκαλος ὡς δημιουργὸς καὶ πλάστης τῶν παιδικῶν ψυχῶν πρέπει μὲ τὸ ἀνοιγμα τῶν σχολείων νὰ καθοδηγήσουν τὴν νεότητα πρὸς τὸν δρόμο ποὺ χαράσσει ἡ φθινοπωρινὴ φύσις, ὡς ἐκδήλωσις τοῦ δημιουργοῦ, μὲ τὴν γαλήνη, τὸ λεπτὸ ἄρωμα της καὶ τὴν περισυλλογὴ τῶν πάντων.

ΒΑΣ. ΠΑΠΑΔΗΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
ΕΝΟΣ ΑΝΑΧΩΡΗΤΟΥ

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΚΑΡΥΚΗΣ Ο ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ ἐκλογή του ὅμως αὐτὴ ἐγένηκεν αἰτία τῆς καταστροφῆς του· καὶ τοῦ ἐστοίχισε, ἔπειτα ἀπὸ λίγο, τὴ ζωὴ του. Καὶ τοῦτο, γιὰ οἱ ἀντίπαλοί του, πού παραμερίσθησαν ἀπὸ τὴν ἐπιτυχία του, ἐφρένιασαν κυριολεκτικῶς ἐναντίον του· καὶ τοῦ κλωσαν τὰ ὅσα σέρνει ἡ σκούπα, κατὰ τὴ λαϊκὴ παροιμία. Καὶ κοντὰ σ' ὅλα τ' ἄλλα ἀερολογήματά τους, ἐθυμῆθησαν, πὼς κάποτε εἶχε ἀνεβῆ στὸ μιναρὲ κάποιου τζαμιοῦ. Κ' ἔλεγαν τώρα, πὼς τῶχε κάμει τάχα αὐτό, καὶ πὼς ἐδοξολόγησε καὶ ὕμνησε τὸν Μωάμεθ, ἐπειδὴ ἔτσι τοῦ τὸ εἶχε ἀξιώσει κάποια ἀγγελολογία χανούμισσα...

*

Κι' ὅπως φαίνεται, εἶχε ἀνεβῆ πραγματικά. Ἄσχετα ὅμως, ὅπως διόλου, πρὸς τὴν ταπεινὴν αὐτὴ συκοφαντίαν· καὶ ὡς ἐξῆς.

Ὁ Καρύκης ἦτανε, ὅπως εἶπαμε, μιὰ φύσι λεπταίσθητη καὶ ρομαντικὴ. Καὶ σὰν τις σπηλιάδες, πού χωρὶς κανεὶς νὰ μαντέψῃ τὸν ἐρχομὸ τους, φυσοῦν ξαφνικὰ ἐπάνω στὴ θάλασσα, ἀνατράζουν τὰ νερά της καὶ σηκώνουν ἀφρισμένα κύματα· ἔτσι τὸν συνέπαιρναν κι' αὐτὸν συχνὰ ἀλλόκοτοι καλλιτεχνικοὶ ἐνθουσιασμοί. Κι' ὅταν ἡ μέθη αὐτὴ τὸν ἐκυρίευε, δὲν ἐμετροῦσε πλέον τὸ κάθε τι λογιασμένα. Γιὰ τὴν ἢ ξαφνικὴ του ἐμπνευση, σὰν κύμα μεγάλο, ἔπνιγε κ' ἐσκέπαζεν ὅλα τὰ ἄλλα μέσα του. Κ' ἔτσι φαίνεται πὼς εἶχε γίνεи καὶ τότε.

*

Ἦτανε Ἀπρίλης καὶ Ἀνοιξή. Καὶ μαζί μὲ τὰ χῶματα πού ἐξεσταίνονταν ἀπὸ τὸν ἥλιο κ' ἐγέμιζαν μὲ χλωρασιὰ καὶ μὲ πολυχρωμοὺς ἀνθοὺς, ἐνοιῶθε κι' ὁ Καρύκης νὰ ζεσταίνεται καὶ νὰ φουσκῶνῃ καὶ ἡ καρδιά του. Καὶ μαζί μὲ τὰ δένδρα πού ἐβλαστομανοῦσαν, ἐπλήθαινε κι' ὁ αὐμὸς του γιὰ τὴ σκλαβιά καὶ τὸ μαρτύριο τοῦ Γένους μας.

Τὴν Πόλη, τὴν ἐσκέπαζε ἀπὸ παντοῦ μιὰ βασιλικὴ πολυχρωματὴ λουλούδινη πορφύρα. Καὶ ἡ ὁμορφιά της ἦτανε ἀσύγκριτη. Γιὰ τὴν πραγματικὰ ὁ οὐρανός, ἡ γῆ καὶ ἡ θάλασσα, πουθενὰ ἄλλοῦ δὲν παρουσιάζον θαμπωτικώτερο καὶ ἀρμονικώτερο τρίπτυχο, ὅσο στὴν Πόλη τὴν Ἀνοιξή...

*

— Ὁμορφὴ πού εἶναι ἡ ἄμοιρῃ ἡ Πόλη μας ἐσυλλογιζότανε ὁ Καρύκης... Ὁραῖες πού εἶναι οἱ Ἐκκλησίες της, μὰ καὶ τὰ πάντα της... Ὁ, καὶ νὰ μποροῦσα νὰ χα, λέει, φτερά... Καὶ

νά πετοῦσα ψηλά, πολὺ ψηλά... Καὶ νά τὴν ἐγυρόφερνα... Καὶ νά τὴν ἐκαμάρωνα, κατὰκορφα ἀπὸ τὰ μεσοῦρανα... Κι' ἀπὸ ἐκεῖ ἐπάνω, νά κράξω μιὰ φωνή, πού νά τὴν ἀκούση ὅλος ὁ ντουμιὰς... Πῶς θὰ ξαναγίγη πάλι δική μας. Κι' ὅπως ταχινὰ θάχωμε Λαμπρή, ἔτσι θὰ γιορτάσουμε γρήγορα καὶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Γένους μας... Καὶ ξαφνικὰ τοῦρθε ἢ παράδοξη ἔμπνευση, νάνεβῆ ἐπάνω σ' ἓνα ψηλὸ μιναρὲ, κι' ἀπὸ τὰ ὕψη του νά ρίξη τὴν κελαϊδίστρα φωνή του ἐπάνω ἀπὸ τὴν Πόλη, σὰν μήνυμα τ' Οὐρανοῦ... Ὅπως ἔρριξε κάποτε ὁ Ἡλίας τὴ μηλωτὴ του στὸν Ἐλισσαῖο...

*

Καὶ χωρὶς νά χάνη διόλου καιρὸ, ἔβαλεν ἀμέσως σὲ ἐνέργεια τὸ παράτολμο σχέδιό του· κι' ἐδιάλεξε μάλιστα, ὅπως λένε, τὸ μιναρὲ ποῦτανε ὁ κοντινότερος στ' Ἀνάκτορα τοῦ Σουλτάνου...

*

Ἦτανε περασμένα πλέον πολὺ τὰ μεσάνυχτα. Ἡ Πόλη ἦτανε βυθισμένη στὸν ὕπνο· καὶ δὲν ἄκουες τίποτε ἄλλο παρὰ σὰν ἀναστεναγμὸ βαθὺ καὶ ὑπόκωφο τὸ μούρμουρο τοῦ Βοσπόρου. Καὶ ποῦ καὶ ποῦ τὸ περπάτημα τῶν ἀμπεξήδων, πού ἐνυκτογύριζαν, κτυπώντας τὰ βαρεῖά των μπαστούνια ἐπάνω στὰ καλντεριμια τῆς. Τὰ πάντα ἦτανε βυθισμένα θαρρεῖς σὲ μιὰ βαρεῖα νάρκη. Τὰ πάντα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ γῆ τῆς, πού ἀνάδινεν ἀδιάκοπα ἀρώματα. Κι' αὐτὰ ἀνέβαιναν πρὸς τὸν Οὐρανὸ, καὶ τ' ἄστρα πού τὰ ἐδέχονταν, ἔτρεμπόπαιζαν συγινημένα, κ' ἐφωτολαμπύριζαν ἀπὸ ἀνεκλάλητη χαρὰ...

*

Ὁ Καρύκις ἀνέβηκε θαρρετὸς στὸ ψηλὸ μιναρὲ. Καὶ γιὰ μιὰ στιγμή ἐστάθηκε κ' ἐκύτταξε γύρω γύρω. Ἐνα ἀγεράκι ἀνάλαφρον ἐφύσησε· καὶ κάποια κυπαρίσσια, σὲ κοντινοὺς μπαξέδες ἀπαλούγισαν τίς κορφές των. Καὶ τοῦ φάνηκεν αὐτό, σὰν εὐχαριστήρια ὑπόκλιση, πού τοῦστελλε ἢ σκλαβωμένη Πόλη...

Ἀνάσανε βαθειά, νοιώθοντας τὴν καρδιά του νά κτυπᾷ δυνατά. Κ' ὕστερα, ἀνατινάχθηκεν ἢ φωνή του ἀπὸ τὰ τρισβαθὰ του, ὄλο πάθος κι' ὄλο γλύκα.

— « Δοξασμένο νᾶναι, Θεέ μου, τὸ τρισάγιο τὸνομά Σου. Ἐσὺ εἶσαι ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς μας, Κ' ἐσὺ ὁ βοηθός μας, καὶ ὁ σκοπός μας, καὶ ἡ καταφυγὴ μας, καὶ ἡ προστασία μας. Ὅ,τι καὶ νά κάνωμε, Πλάστη μας, κι' ὅση λατρεία καὶ νά σοῦ φανερώσουμε, ποτέ μας δὲν μπορούμε νά σοῦ πληρώσουμε τὴν ἄμετρη ὀφειλὴ μας. Γιατὶ μὲ τίποτε δὲν ξεπληρώνεται ἢ χαρὰ νά βλέπη κανεὶς τὴν ὁμορφιὰ τοῦ Κόσμου Σου. Δοξασμένο, ὡς εἶναι Θεέ μου, τὸ

Πανάγιο ὄνομά σου. Προστάτευε τὴν Πολιτεία αὐτή, πού ἐγίνεκε τὸ θρονὶ τῆς Δόξας σου. Καὶ κάνε νὰ ξαναβρῆ τὸ Γένος μας τὴν παληά του τιμή. Ἄμην. . . »

*

Τέτοια περίπου ἐδιאלάλησεν ἀπὸ τὸν ψηλὸ μιναρὲ ὁ Καρύκης, μὲ τὴν περίφημη φωνή του.

Ἦ ! Τί φωνὴ ἦτανε ἐκείνη. . . Τί δύναμη πού εἶχε. . . Σὰν ὀλόδροσο συντριβάνι, πού ἀναπηδᾷ ὀρηκτικὸ ἀπὸ τὸ σπλάγγνο τῆς γῆς, ἔτσι ἀνατινάχθηκε ἀπὸ τὸν ἀηδονίσιο του λάρυγγα. Κι' ἀνηφόρισε ψηλά σὰν ἀετὸς μ' ὀλόχρυσά φτερά· κ' ἐσκέπασε μὲ τὸ ἀντιλάμπισμά της τὰ πάντα. Κι' ἀπὸ ἐκεῖ πάλι, λὲς κ' ἐτρύγησε τὴ δροσιά καὶ τὴ γλύκα τοῦ ἑναστρου οὐρανοῦ κ' ἐπαραβάρυνε, ἐξανακατηφόρισε πρὸς τὴ γῆ. Κ' ἐσκορπίσθηκε παντοῦ ὀλόγυρα, ὅπως σκορπιοῦνται ὀλόλαμπρες οἱ δροσοσταλίδες ἀπὸ τὰ ἀνοιξιὰτικα σύννεφα. Παρόμοια μεθυστικοὶ πέφτουνε ἐπάνω στὴ γῆ, οἱ κελαιδισμοὶ τῶν κορυδαλλῶν στὸ γλυκοζημέρωμα.

*

Βούλιαξε θαρρεῖς ἡ Πόλη ὀλάκαιρη, κάτω ἀπὸ μιὰ ποταμοθάλασσα μελιοῦ. Χαμήλωσαν οἱ σκεπὲς τῶν σπιτιῶν. Ἀπαλορόδισαν κ' ἐγαλάκτωσαν τ' ἀκροοῦρανα. Ἐσιγοτρέμιζαν τὰ φύλλα τῶν δένδρων ἀπὸ ἡδονικὸ ρῖγος. Τὰ κοκόρια ἐσυχνολάλησαν γύρω γύρω. Ἐδυνάμωσε τὸ φρούμασμα τοῦ Βοσπόρου. Καὶ σ' ὅλα τὰ καφασωτὰ παράθυρα περίγυρα ἐρόδιζαν κ' ἐπαπαρούνιασαν φωτιές, ἀπὸ τίς λάμπες πού ἀναβαν βιαστικά. . . Καὶ ὁ Καρύκης, γρήγορα γρήγορα, κατέβηκε ἀπὸ τὸ μιναρὲ. Κ' ἐχάθηκε κ' ἐχώνεψε μέσα στὸ συσκότειδο τῶν στενῶν καὶ σιωπηλῶν σοκακιῶν. Κι' ὅσο κι' ἂν ἀναστατάωθησαν τ' Ἀνάκτορα τοῦ Σουλτάνου, κι' ὅσο κι' ἂν ἔψαξαν γιὰ νὰ βροῦνε τὸν ἀγγελόφωνο καὶ παράξενο μουεζίνη, δὲν τὸ κατάρθωσαν ποτέ. Κι' ἀπόμεινε ὡς τὸ τέλος ἄγνωστος γιὰ τὴν Τουρκιά.

*

Τῶξεραν ὅμως ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ τῆς Πόλης καὶ κρυφοκαμάρωναν γι' αὐτό. Καὶ φυσικὰ δὲν τὸ ἀγνοοῦσαν καὶ οἱ ἀντίπαλοι τοῦ Καρύκη στὴν Πατριαρχικὴ αὐλή. Καὶ τὸ ξαναθυμήθηκαν τώρα.

Τῶβγαλαν λοιπὸν στὴ μέση. Καὶ μὲ γλῶσσα φαρμακωμένη ἀπὸ τὴν ἐμπάθεια, ἔλεγαν πὼς τάχα ἀνέβηκε στὸ μιναρὲ, καὶ πὼς ὕμολόγησε τὸν Μωάμεθ, γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ κάποια χανούμισσα.

Κ' ἔφθασαν ὡς τὸ σημεῖο, νὰ στείλουν ἐπίτηδες ἀνθρώπους τῶν στῆν Ἀλεξάνδρεια. Καὶ μὲ τέτοια συκοφαντικὰ καὶ παθησμένα ἀερολογήματα, κατώρθωσαν νὰ ξεσηκώσουν ἐναντίον τοῦ τὸν πολὺν Μελέτιο Πηγᾶ, ποῦ ἦτανε πραγματικὰ σοφὸς ἱεράρχης καὶ μὲ τοὺς λόγους του, τοὺς περίφημους «Στρωματεῖς» καὶ μὲ τὰ συγγράμματά του ἐναντίον τῶν Λατίνων καὶ ὅλων τῶν κακοδόξων εἶχε Πανορθόδοξο κύρος. Ἦτανε ὅμως δυστυχῶς κ' εὐκολόπιστος σὰν παιδί· κ' εὐκολοάναφτος. Κι' ὅταν τὸν ἐκυρίευεν ὁ θυμὸς, ἐπύρωνε κι' ἄχνιζε κι' ἦτανε στῆν ὁρμὴ τοῦ ἀβάσταγος. Τοῦ παρέστησαν λοιπὸν τὸν δυστυχῆ Καρύκη σὰν ἄλλο «Κυλώνειο ἄγος», ποῦ μονάχα αὐτὸς θὰ μπορούσε νὰ καθάριση. Καὶ τὸν ἔπεισαν στὸ τέλος, νὰ ταξιδέψῃ στῆν Πόλη καὶ νὰναλάβῃ αὐτὸς τὸν ἀγῶνα γιὰ τὸ διωξιμὸ του ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο.

Καὶ ὁ ἐνάρετος καὶ φιλόσοφος Πηγᾶς ἀνέλαβε πρόθυμα τὴν ἐκστρατεία αὐτή. Τρομερὴ εἶναι, ἀλήθεια, ἡ δύναμη τῆς συκοφαντίας, ὅταν σὰν φίδι φαρμακερὸ κρυφογλυστρήσῃ μέσα μας. Σπάζει ἐντὸς μας κάθε ἔννοια ἀγαθότητος καὶ καλωσύνης. Μαρταίνει κάθε λογικὴ μας νόηση. Θολώνει καὶ πνίγει τὸ λαγαρὸ ἀντίκρυσμα τῆς ζωῆς. Κι' ὅπως ὁ μαῦρος καὶ πολυπλόκαμος κισσὸς τὸ πλατάνι, ἔτσι κι' αὐτὴ σκεπάζει καὶ συμπνίγει τὴν ἀλήθεια...

*

Ἐφθασε λοιπὸν ὁ Μελέτιος Πηγᾶς στῆν Πόλη. Καὶ — κατὰ τὸ χρονικὸ — τῆ νύκτα τοῦ Μεγάλου Σαββάτου τοῦ 1594, τὴν ὥρα ποῦ ὁ ἀνύποπτος καὶ ἀγαθώτατος Πατριάρχης Θεοφάνης ἐντύνονταν μέσα στὸ ἱερὸ τοῦ Πατριαρχικοῦ ναοῦ, γιὰ νὰ κάμῃ τὴν Ἀνάσταση, οἱ ἀδυσώπητοι καὶ ἀδίστακτοι ἐχθροὶ του, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Μελέτιο Πηγᾶ, ὤρμησαν μέσα στὸ ναό. Καί, μὲ ἀλαλαγμοὺς καὶ βρυχηθμοὺς καὶ μὲ κάθε λογῆς ἀσύδοτες ἐκδηλώσεις, ἐφώναζαν «ἀνάξιος, ἀνάξιος», «Ἐξω, ἔξω» καὶ ἄλλα τέτοια.

*

Καὶ ὁ καλοκάγαθος Πατριάρχης καὶ περίφημος μελογράφος Θεοφάνης Καρύκης, ἐμπρὸς στὸ ἀναπάντεχο ξέσπασμα τοῦ σίφωνα αὐτοῦ στῆν ἱερὴν ἐκεῖνην ὥρα, ἔνοιωσε τὴν καρδιά του νὰ ραίξῃ. Κ' ἔπεσε νεκρὸς ἀπὸ συγκιπὴ, μισοντυμένος μὲ τὰ ἱερά του ἄμφια μέσα στὸ ἱερὸ τοῦ Πατριαρχικοῦ ναοῦ, ἔπειτα ἀπὸ ἐξέστη μόνον Πατριαρχεία του.

ΑΝΘΙΜΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΤΗΣ

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΛΕΟΝΤΙΟΣ ΚΑΜΠΑΝΗΣ Ο ΑΝΔΡΙΟΣ ΤΟΠΟΤΗΡΗΤΗΣ ΤΗΣ ΠΟΤΕ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΙΦΝΟΥ ΚΑΙ ΚΙΜΩΛΟΥ

Πρώτος (και τελευταῖος) Μητροπολίτης τῆς κατ' Ἴουinion τοῦ 1797 συσταθείσης, ἐπὶ Πατριάρχου Γρηγορίου Ε' (α' πατριαρχεία), Μητροπόλεως Σίφνου καὶ Μήλου, τῆς κληθείσης καὶ «Σιφνομήλου», διὰ τῆς συγχωνεύσεως τῶν Ἀρχιεπισκοπῶν Σίφνου - Μυκόνου καὶ Μήλου - Κιμώλου, κατέστη ὁ ἐκ τῆς νήσου Ἀστυπαλαίας καταγόμενος Καλλίνικος Ἡλιάδης, ὁ ἀπὸ ἱερομονάχων.¹

Οὗτος πρόσθη τῆς Μητροπόλεως ταύτης ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτη [1797 - 1843].

Κατὰ τὴν μακρὰν ταύτην τοῦ Καλλινίκου ἀρχιερατείαν, συνέπεσαν καὶ ἡ Μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις, ἐκ τῶν γεγονότων τῆς ὁποίας εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀπουσιάσῃ ἐκ τῆς ἐπαρχίας του ἐπὶ δέκα τρία ἔτη (1817 - 1830).

« Προσκληθεὶς κατὰ τὸ 1817 παρὰ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἀπῆλθον εἰς Κωνσταντινούπολιν», πληροφορεῖ ἡμᾶς ὁ ἴδιος ὁ Καλλίνικος ἐν τῇ ἀπὸ 4 Μαΐου 1830 ἐπιστολῇ του πρὸς τὸν Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος Ἰωάννην Καποδίστριαν, ἐξαιτούμενος τὴν ἐν τῇ Μητροπόλει Σίφνου ἀποκατάστασίν του.²

Τὸ ἄλλως δὲ λεγόμενον, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1818 μετέβη ἐν Κωνσταντινουπόλει,³ ἐλέγχεται ἀνακριβές, διότι καὶ ἐξ ἑτέρας πηγῆς⁴ πληροφοροῦμεθα, ὅτι οὗτος εὐρίσκετο ἐν τῇ Βασιλευούσῃ ἤδη πρὸ τοῦ Ἰουνίου 1817, διότι κατὰ τὰς 9 τοῦ μηνὸς καὶ ἔτους τούτου

1. Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ. Πατριαρχικοὶ Πίνακες. Κων/πολις 1890, σελ. 677. — ΔΗΜ. ΠΑΣΧΑΛΗ, ἐν «Μεγ. Ἑλληνικὴ Ἐγκυκλοπαίδεια», τομ. ΚΑ', σελ. 888 — ΒΑΣΙΛ. ΑΤΕΣΗ, Ἐπισκόπου Ταλαντίου (νῦν Μητρ. πρ. Λήμνου). Ἐπίτομος Ἐπισκοπικὴ Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀθῆναι 1948, σελ. 304 — ΘΕΟΔ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ. Ἡ Παναγία ἡ Χρυσοπηγὴ τῆς Σίφνου, ἐκδ. Συνδέσμου Σιφνίων, Ἀθῆναι 1949, σελ. 25. — Ν.Π. ΒΑΛΛΗ. Συμβολὴ εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας Σίφνου, ἐν ἐφημερ. «Σίφνος», ἔτος ΚΒ' (1953) Περιοδ. β' Ἀριθ. Φύλλ. 249, σελ. 2. — ΦΙΛΑΡ. ΒΙΤΑΛΗ, Ἀρχιμ. Ὁ τελευταῖος ἐπίσκοπος Σίφνου καὶ αἱ τελευταῖαι ἡμέραι τῆς ἐπισκοπῆς, ἐν «Κυκλαδικὸν Φῶς» ἔτ. Ε' (1954) ἐρ. φύλ. 58. — ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ Ἀνέκδοτον Σιγγίλιον περὶ τῆς Ἱερῆς Μονῆς Βρῦσεως Σίφνου, ἐν «Κυκλαδικὰ» Σῦρος 1956, τόμ. Α' σελ. 229.

2. ΓΕΝ. ΑΡΧΕΙΑ ΚΡΑΤΟΥΣ. Φάκ. Ὑπουργ. Θρησκείας. Ὑποφάκ. Β-III-5 (γ), ἔγγραφα ἀεκκλησιαστικά» Μάιος 1830 — ΒΑΣΙΛ. ΑΤΕΣΗ, Πρ. Μητρ. Λήμνου, Ὁ Εὐβοίας Νεόφυτος Ἀδάμ. Ἀθῆναι 1956, σελ. 234.

3. ΠΕΡ. ΖΕΡΑΕΝΤΗ. Ἱστορικαὶ Ἐρευναι περὶ τὰς Ἐκκλησίας τῶν Νήσων τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείους Θαλάσσης, Σῦρος 1922, σελ. 147.

4. ΝΕΟΣ ΒΛΑΗΝΟΜΝΗΜΩΝ, Ἀθῆναι 1921, τομ. ΙΗ' σελ. 323 ἐνθα «Ἀνέκδοτα ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 24 Χειρογράφου τῆς Βιβλιοθήκης Σπ. Λάμπρου»

συνυπογράφει, ὡς συνοδικός, πατριαρχικόν καὶ συνοδικόν γράμμα, ἄνευ ὀνόματος Πατριάρχου (προφανῶς Κυρίλλου ΣΤ', 1813-1818) «περὶ τῆς ἐν Σύρῳ ἐκκλησίας τῆς τιμωμένης ἐπ' ὀνόματι τῆς ζωαρχικῆς Τριάδος», ἥτις «χρῆζει ἀνακαινίσεως, καὶ ἄλλων ἀναγκαίων εἰς καλλωπισμὸν».

Καθ' ἅπαν τὸ πολυετές διάστημα τῆς ἀπουσίας τούτου, ἡ ἐπαρχία Σίφνου ἐστερήθη τοῦ γνησίου ταύτης ποιμενάρχου, μολονότι ὁ λαός, κατὰ τὴν κρίσιμον ἐκείνην καμπὴν τῆς ζωῆς τοῦ Γένους εἶχε μεγίστην ἀνάγκην συμπαραστάσεως καὶ πνευματικῆς ἡγεσίας.

Οἱ χριστιανοὶ τῆς νήσου τῆς Μητροπόλεως Σίφνου αἰσθανόμενοι τὴν ἔλλειψιν ἱεράρχου, ἠτήσαντο παρὰ τῆς Διοικήσεως τὸν διορισμὸν ἐτέρου. Τοῦτο βεβαίως δὲν ἦτο δυνατὸν τότε, ἔνεκεν τῆς κρατοῦσης καταστάσεως. Διὸ ἡ Διοίκησις ἀπεφάσισε νὰ τοποθετήσῃ Τοποτηρητὴν τοῦ Θρόνου. Ὡς τοιοῦτος δὲ προϋτιμήθη ὁ ἐξ Ἄνδρου Ἀρχιμανδρίτης Λεόντιος Καμπάνης.

Οὗτος, πρὶν ἢ τοποθετηθῆ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σίφνου, εἶχεν ἀπευθύνει τὴν κάτωθι ἀναφορὰν πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Θρησκείας Ἀνδρούσης Ἰωσήφ.

«Πανσέβαστε Δέσποτα,

Εἶμαι ἐκ τῆς νήσου Ἄνδρου. Δέκα καὶ ἕξ ἐτῶν ἐχειροτονήθην διάκονος τῶν Ἱερῶν καὶ ἐπῆλθον εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου ἐδούλευσα τὸν μακαρίτην ἅγιον Ἐφέσου Σαμουήλ. Μετὰ τὸν θάνατον ἐκεῖνου ἀπέρασα εἰς τὴν σχολὴν τῶν Κυδωνιῶν. Καὶ ἀφοῦ εἰς τὸν αἰμνηστον Γρηγόριον ἐσπούδασα τὰ γραμματικὰ καὶ σχολαστικά, τὴν δὲ φυσικὴν καὶ μαθηματικὰ, εἰς τὸν Διδάσκαλον Κύριον Θεόφιλον, κοινῇ ψήφῳ ἐκλέχθην παρὰ τῆς πατρίδος μου διδάσκαλος.

Πόσον ἠγωνίσθην διὰ τὴν ὠφέλειαν τῶν τέκνων τῆς καὶ πόσον πρὸς αὐτὴν εὐάρεστος ἐφάνην εἰς τὴν ὀκταετῆ διατριβὴν μου, μαρτυρᾷ τὸ ἀποδεικτικόν, τὸ ὅποιον εἰς τὴν ἀναχώρησίν μου παρ' αὐτῆς ἔλαβον. Καὶ μὲ ὅλους τοὺς ἀγῶνας, τοὺς ὁποίους καθ' ἑκάστην διὰ τὴν ὠφέλειαν τῶν παιδῶν καὶ κατίκων ἐδοκίμασα, δὲν ἐμποδίσθην ὥστε νὰ φανῶ ἀμέριμος, ὅσον ἦτον τῶν δυνάμεών μου, ὅταν ἡ προθεσμία τοῦ ἱεροῦ τούτου ἀγῶνος ἠγγίξειν. Ἀλλὰ πρῶτον ἔτρεφον πάντας τοὺς διὰ τῆς πατρίδος μου διερχομένους ἀδελφοὺς, τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνιζομένους, παρέχων αὐτοῖς τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα εἰς τὴν ἀναχώρησιν· παρρησιασθέντος ἔπειτα τοῦ ἱεροῦ τούτου ἀγῶνος, διὰ λόγων ἀπ' ἄμβωνος, ἄλλους μὲν τῶν συμπatriωτῶν μου ἐνθουσιάζων καὶ ἄλλους ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς ἀπελπισίας ἀνῆγειρον, μετὰ παρέλευσιν τεσσάρων μηνῶν, ὅταν ἐκστράτευσεν

ὁ ἅγιος Καρύστου⁵ γνώμη τοῦ Δ. Ὑψηλάντου κατὰ τῆς Καρύστου, ἐπειδὴ ἐπροφασίζετο ἔνδειαν κατέβαλον εἰς ἐκείνην τὴν ἐκστρατεῖαν πεντακόσια γρσο. καθὼς τὸ τούτων ἀποδεικτικὸν βεβαιοῖ

Διὰ νὰ πείσω ἕνα συμπατριώτην μου νὰ ἐκστρατεύσῃ εἰς Πελοπόννησον, μὲ ἑκατὸν πενήκοντα ἄνδρας, ἔγινε χρεῖα νὰ συνεκστρατεύσω εἰς Τρίκορφα, ὅτε ἡ Τριπολιτζᾶ ἐπολιορκεῖτο.

Καὶ ἐπροστάχθημεν παρὰ τοῦ Δ. Ὑψηλάντη νὰ ἐκστρατεύσωμεν εἰς Εὐβοίαν. Ὅταν δὲ ἡ πατρίς μου μὲ τρία πλοῖα κατὰ τῆς Καρύστου ἐκστράτευσε, κατέβαλον 300 γρσο. Καὶ τελευταῖον ὅτε ἐστρατολόγουν εἰς τὴν πατρίδα μου, ἔδειξα πολλὴν προθυμίαν, καὶ κατέβαλον τινὰ ὡς τὸ ἐνέχειρόν μου βεβαιοῖ.

Ὑπὲρ ὧν ἀπάντων, παρακαλῶ τὸν πανσέβαστόν μου δεσπότην, τὴν Ἱεράν μοι Διοίκησιν, νὰ ἐπιβλέψῃ εἰς αὐτὰ καὶ νὰ δείξῃ πρὸς ἐμὲ τὴν συνήθη ἐκείνην πρὸς ἅπαντας πρόνοιάν της, ἀξιοῦσά με, ἂν κρίνῃ δίκαιον, ἐπαρχίας τινὸς χηρευούσης προστάτου, διὰ νὰ ὠφελήσω, τὸ δυνατόν μοι, καὶ νὰ ὠφεληθῶ, ἐπειδὴ πανσέβαστε, ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων, κατήντησα εἰς μεγάλην ἔνδειαν καὶ ἀμηχανίαν.

Ἐν Τριπολιτζᾶ τῇ 4 μαΐου 1823

τῆς ὑμετέρας σεβασμιότητος
τέκνον ἐν Κω εὐπειθέστατον
Λεόντιος Καμπάνης»⁶

Ἡτήσατο λοιπὸν οὗτος παρὰ τῆς Διοικήσεως «ἐπαρχίας τινὸς χηρευούσης προστάτου» πρὸς ἀποκατάστασίν του.

Παρήλθον ὅμως εἴκοσι δύο ἡμέραι καὶ ἀπάντησιν ἐπὶ τοῦ αἰτήματός του δὲν εἶχεν εἰσέτι λάβει. Διὸ καὶ κατέφυγεν εἰς τὸν Θεόδωρον Κολοκοτρώνην, μετὰ τοῦ ὁποίου φαίνεται διετηρεῖ φιλικὰς σχέσεις, παρακαλέσας αὐτὸν νὰ συνηγορήσῃ παρὰ τῷ Ὑπουργῷ ἐπὶ τοῦ ζητήματός του.

Πράγματι, ὁ Κολοκοτρώνης ἀπηύθυνε τῷ Ἀνδρούσης Ἰωσήφ τὸ ἀκόλουθον :

«Σεβασμιώτατε Ὑπουργέ τῆς Θρησκείας!

»Ἡ ὑπόθεσις τοῦ Κυρίου Λεοντίου Καμπάνη ἐκ τῆς Νήσου Ἀνδρου, ἣτις σᾶς ἔγινε γνωστὴ πρὸ ἡμερῶν, ἀς λάβῃ

5. Πρόκειται περὶ τοῦ Καρύστου Νεοφύτου, ὅστις μετὰ τὸ 1825 κατέστη μισοτοποτηρητῆς τῆς κατὰ τὸ 1824 εἰς δύο Τοποτηρητείας διαιρεθείσης Μητροπόλεως Σίφου, κατὰ τὸ δεύτερον τμήμα, τὸ ἔχον ἔδραν τὴν Μύκονον.

6. Γ.Α.Κ. Φάκ. Ὑπ. Θρησκ. Ὑποφ. Α-III-3 (γ) Ἑκκλησιαστικά. Μάιος 1823.

παρακαλῶ τέλος μιὰν ὥρα ἀρχήτερα, διὰ νὰ μὴν ἐμποδίζεται
ματαίως ἐδῶ.

τῇ 26 Μαΐου 1823
ἐκ Τριπολιτζᾶς

εὐσεβάστως
ὁ πατριώτης

Θεόδωρος Κολοκοτρώνης⁷.

Μετὰ δύο ἡμέρας, τῇ 28ῃ Μαΐου 1823, ὁ Ὑπουργὸς διὰ
τοῦ ὑπ' ἀριθ. 229 ἐγγράφου του διεβίβασε πρὸς τὸν Πρόεδρον
τοῦ Ἐκτελεστικοῦ «τὴν ἀπὸ 4 Μαΐου ἀναφορὰν τοῦ Ἀρχιμαν-
δρίτου Λεοντίου Καμπάνη» ἐκφέρων τὴν γνώμην, ἵνα ἡ ἱερολο-
γίότης του τοποθετηθῇ Ἐκκλησιαστικὸς Τοποτηρητὴς εἰς τὴν
ἐπαρχίαν τοῦ Ἀγίου Σίφνου⁸.

Εἰς ἀπάντησιν ἡ Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος, ἐξέδω-
κε τὴν ὑπ' ἀριθ. 1251/2 Ἰουνίου 1823 Διαταγὴν τῆς ἀπρὸς τὸ
ὑπουργεῖον τῆς Λατρείας ἐν ἣ ἀναφέρεται ὅτι ἀπὸ Ἐκτελεστικὸν
ἐγκρίνον ἄξιον αὐτὸν (τὸν Λεόντιον) εἰς τὴν προβαλλομένην Ἐκ-
κλησιαστικὴν λειτουργίαν, διορίζει τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο, ἵνα
ἐνεργήσῃ τὸν διορισμὸν του⁹. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Θρησκείας
λαβὼν τὴν ἐγκρισίν του Ἐκτελεστικοῦ, προέβη εἰς τὸν διορισμὸν
τοῦ Λεοντίου Καμπάνη, ὡς Τοποτηρητοῦ Σίφνου, τὴν 4ην Ἰουνίου
1823, ὡς τοῦτο διαφαίνεται ἐκ τοῦ Πρωτοκόλλου, ἀριθ. 315,
τοῦ Ὑπουργείου τοῦτου¹⁰, συγχρόνως δ' ἀπέστειλεν ἐγκύκλιον
ἀπρὸς τὸ ἱερατεῖον καὶ τὸν λαὸν τῆς ἐπαρχίας Σίφνου, ἵνα ὑπο-
δεχθῶσι τὸν Ἀρχιμανδρίτην Λεόντιον, ἐπίτροπον Ἐκκλησιαστικῶν
διορισθέντα» καὶ διαταγὴν ὑπ' ἀριθ. 347/5 Ἰουνίου 1823 ἀπρὸς τὸν
Ἐπαρχον τῆς Σίφνου κ. Π. Καραϊωάννην ἐν ἣ «... ὡς τοιοῦτον
λοιπὸν γνωρίζουσα ἡ εὐγενεῖα τῆς τὸν ῥηθέντα κ. Καμπάνην,
ὅτι θέλει δεχθῆ εὐμενῶς, ὅτι θέλει φροντίσει νὰ συστήσῃ ὅτι ἀνή-
κει εἰς ἐκπλήρωσιν ὧσων ὀφείλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖμά του ἡ Πανο-
σιολογίότης του»¹¹.

Τοιοτοτρόπως ὁ Ἀρχιμανδρίτης Λεόντιος Καμπάνης ἐγέν-
ετο ὁ πρῶτος Τοποτηρητὴς τῆς ἐπαρχίας Σιφνομήλου, ἀπελ-
θὼν εἰς αὐτήν. Κατ' ἀρχὴν κατηθύνη εἰς τὴν νῆσον Μύκονον, ἣτις
ἀπετέλει τμῆμα τῆς ἐπαρχίας τῆς Μητροπόλεως Σιφνομήλου,
περιλαμβανομένης τὰς ἑνδεκα νήσους Σίφνον, Σέριφον, Μῆλον
Κίμωνον, Φολέγανδρον, Σίκινον, Μύκονον, Ἴον, Ἀνάφην, Ἀ-
μοργὸν καὶ Ἀστυπάλαιαν.

7. Γ.Α.Κ. Αὐτόθι.

8. Γ.Α.Κ. Αὐτόθι.

9. Γ.Α.Κ. Φάκ. Ὑπ. Θρησ. Ὑποφ. Α-III-4(γ) Ἐκκλησιαστικά.
Ἰούλιος 1823.

10. Γ.Α.Κ. Αὐτόθι.

11. Γ.Α.Κ. Αὐτόθι.

Ἐν Μυκόνῳ, ὅχι μόνον δὲν ἔτυχε καλῆς ὑποδοχῆς, ἀλλὰ παρ' ὀλίγον ἐκινδύνευσε καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ του, κατόπιν ἐπεισοδίου, τὸ ὅποιον ἐδημιούργησεν ὁ οἰκονόμος Μυκόνου, καὶ περὶ τοῦ ὁποίου ἔγραψεν ὁ Λεόντιος τῷ Ὑπουργῷ, εὐθὺς ὡς παρεγένετο εἰς Σίφνον, διὰ τῆς ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1823 ἐπιστολῆς του, ἥτις παρατίθεται κατωτέρω.

Ἀκολούθως «ἐπλευσεν» εἰς τὴν ἔδραν τῆς Μητροπόλεως, τὴν Σίφνον, ἔνθα τῇ 28 Ἰουλίου «ἐνεχειρήσε» τῷ Ἐπάρχῳ Σίφνου τὴν ὑπ' ἀριθ. 347 ἐπιστολὴν — Διαταγὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Θρησκείας, σχετικὴν πρὸς τὸν διορισμὸν του.

Ὁ Ἐπαρχος ἀπήντησε διὰ τοῦ ἀκολουθοῦ :

<p>Ἐπαρχ. Σίφνου <u>περίοδος Β'</u> Ἄρ. 19</p>	<p>Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος Πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Ὑπουρ. τῆς Θρησκείας Ὁ Ἐπαρχος Σίφνου, Μήλου καὶ Κιμῆλου</p>
--	--

Τὴν ὑπὸ ἀρ. 347 σεβαστὴν μου ἐπιστολὴν σας μοὶ ἐνεχειρήσεν ὁ Πανοσιοελλογιμώτατος Κύριος Λεόντιος Καμπάνης, ὁ Ἐκκλησιαστικὸς τοποτηρητὴς τῆς ἐπαρχίας ταύτης. Γνωρίζων αὐτὸν ὑπηρετὴν τοῦ ἱεροῦ ὑπουργείου κατ' ἐπιταγὴν τῆς ὑπερτάτης διοικήσεως καὶ ὑμῶν διὰ τὴν ἀρετὴν. Θέλω ἐκπληρῶσθαι φιλοτίμως, ὅσα μοὶ ἐντέλλεται ἡ σεβασμιότης Σας, συνεργοῦντες ἀλλήλοις διὰ τὸ καλὸν ἵνα «ᾤμεν οἱ πάντες ἓν». Γνωστοποιῶ δὲ ἀκολούθως τὴν σεβασμιότητά σας, ὅτι κατὰ τὸν ἐκδοθέντα Νόμον τοῦ Γενικοῦ ἐράνου τῆς ὑπερτάτης Διοικήσεως, διορίζεται ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας ὁ ἄγ. Σίφνου νὰ πληρῶσθαι 1750 γρόσια. Περὶ τὴν διαταγὴν ταύτην ἡ πανοσιοελλογιμότης του μόλις ἀρξάμεθα τῆς περιόδου. Καὶ δὴ τοιαύτας περιστάσεις, ἐν ᾧ ἄλλωστε Σὰς πληροφοροῦ ὅτι τὰ κύρια τῆς ἐπαρχίας Σίφνου, δὲν ὑπερβαίνουν τὰ 750 γρόσια, ἐξαιρουμένων τῶν τυχερῶν. Τὴν διαταγὴν ταύτην ἐκονοποίησα καὶ εἰς τὴν πανοσιοελλογιμότητά του καὶ θέλει σὰς ἀναφερθῆναι περὶ τοῦτου.

Παρὰ τοῦ ἁγίου Θεοδοσοπούλεως Σὰς περιλαμβάνεται ἐπιστολὴ, τῆς ὁποίας παρρησιαστικῶς νὰ συναποστείλῃ τὴν ἀπάντησιν, τὴν ὁποίαν δὲν ἐλάβετε καιρὸν ἢ σεβασμιότης σας νὰ κάμετε καὶ εἰς τὴν προλαβοῦσαν, ἀναχωροῦντός μου αὐτόθι. Μένω δὲ μὲ ὄλον τὸ σέβας.

Ἐν Σίφνῳ τῇ 28 Ἰουλίου 1823
 Ὁ Ἐπαρχος Σίφνου, Μήλου καὶ Κιμῆλου
 Παναγιώτης Καραϊωάννης¹².

12. Γ.Α.Κ. Φάκ. Ὑπουργ. Θρησ. Ὑποφ. Α-III-5 (γ) Ἐκκλησιαστικά. Ἰούλιος 1823.

Εἰς τὰς 30 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους ὁ Λεόντιος Καμπάνης ἔγραψε πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Θρησκείας ἐκ Σίφνου, τὴν κάτωθι ἐπιστολὴν - ἀναφορὰν :

« Πανσέβαστε δέσποτα καὶ εὐεργέτα,

Ἐγραψα πρὸς τὴν σεβασμιότητά σας ἀπὸ τὴν νῆσον Μύκονον καὶ Ἰσωσ καταβάρινα τὰς πανιέρους σας ἀκοὰς διὰ τῶν πολλῶν μου ἐκείσε δυστυχιῶν· πλεύσας δὲ εἰς Σίφνον, ἀποστροφὴν τινα δὲν ἀπήντησα, ἀλλὰ πάντες οἱ ἱερεῖς καὶ προύχοντες καὶ κοινὸν ἐδέξαντό με· ἀλλὰ ὅσον ἔχαροποιήθη ἐν τὴν μεγάλῃν ὑποδοχῇν, τόσον καὶ ἐλυπήθη μαθὼν, τὰ κανονικὰ ἀρχιερατικὰ εἰσοδήματα· διότι ἐντεῦθεν δεσπότη μου ἐπληροφορήθη καὶ ἐκ τῶν καταστάσεων καὶ ἐκ τῶν ἐπιτρόπων ὅτι ἅπαντα τὰ κανονικὰ ἀρχιερατικὰ εἰσοδήματα, ἀπάσης τῆς ἐπαρχίας καὶ τῶν ἑνδεκα δηλαδὴ νήσων εἶναι 750 γρ. καὶ διὰ τὰ περιέληθη τινὰς ἑνδεκα νήσους δὲν ἤξεύρω πόσων ἐξόδων τὴν χρεῖαν ἔχει· δι' αὐτὰ εἶναι ἀρκετὸς ὁ ἐπαρχος νὰ σᾶς πληροφορήσῃ. Ἐγὼ καὶ ἀρχιερεὺς δὲν εἶμαι νὰ ἀπολαμβάνω Ἱερουργιῶν. Φωνάζουν (;) καὶ θέλουσι τὰ πάντα. Δυστυχία ἔπειτα καὶ πτωχία εἰς τοὺς χριστιανοὺς εἰς τὰς νήσους. Ἄπαντες κλαίονται. Ἄπαντες δυστυχίαν προτείνουσι καὶ ἀναρχία ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους κάμει τὸν καθένα νὰ μὴ δύναται νὰ γρύξῃ. Γελῶν ἔπειτα ὁ ἐπαρχος ἐγγχείρισέ μοι μίαν ἐγκύκλιον ἐπιστολὴν γεγραμμένην ἀπὸ τοῦ ἱερὸν Μηνιστέριον, πρὸς τὸν ἅγιον Σίφνου, δι' ἧς ἐπιτάσσεται νὰ μετρήσῃ 1750 — Αὐτὰ βέβαια ἐγράφη καὶ πρὸς τὸν Σίφνου ὡς ἐγκύκλιος. Ἐγὼ ὅμως ἐβεβαίωσα τὴν σεβασμιότητά σας καὶ ἐκ Μυκόνου τὴν κατάστασιν τῶν ἀπερασμένων εἰσοδημάτων· καὶ τώρα πληροφοροῦμαι ἐκ τῶν ἐπιτρόπων, οὗς οἱ ἀρμοσταὶ ἐδιώρισαν τὸν ἀπερασμένον χειμῶνα, ὅτι αἱ περισσότεραι νῆσοι δὲν ἐσύναξαν τὰ κανονικὰ, ὡς οὕσης ἀναρχίας καὶ δεσπότητος μὴ ὄντος. Τὰ λοιπὰ μόλις τὰ κανονικά, ἐξ ὧν ἄλλα οἱ ἀρμοστὲς ἔλαβον καὶ ἄλλα τὰ κοινὰ ἔξοδα.

Παρακαλῶ δεσπότη μου νὰ ἀξιωθῶ πατρικῆς μοι ἐπιστολῆς σας, εἰς παραμυθίαν μου, ἐκ τῶν ὅσων ἐδῶ ἀταξιῶν, τῶν ὡς ἐκ τοῦ καιροῦ συμβαινόντων· γνωρίζετε καλῶς τὴν διάθεσιν μου ἐπερίμενα προστάγματα, ἵνα δηλοποιῶ τὴν εὐπίθειαν καὶ πρὸς τὸ θεῖον ζῆλον τῶν ἱερέων, διὰ τὰ ἔχω ὕλην νὰ τοὺς ἐπιπλήττω εἰς τὰς ἀταξίας. Καθότι ὡς ἐκ τοῦ καιροῦ δὲν δύναμαι μόνον νὰ ἐκτελέσω τὸ παραμυθῶν πρὸς αὐτοὺς μήπως θυμώσουν. Ἐσχάτως ὅτε ἀπὸ Μύκονον ἔμελλον νὰ ἀναχωρήσω, ἐξέφωνησα λόγον καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὀμιλίας ὁ ἅγιος οἰκονόμος, ὀμιλῶν μετὰ τινος ἐποίησε τὴν ταραχὴν εὐρισκόμενοι πλησίον μου, ὥστε με ἔκαμε νὰ χάσω τὴν συνέχειαν τοῦ λόγου. Καὶ μόνον ὅτι εἶπον πρὸς αὐτὸν εὐλόγημένο γέρον καὶ τάξιν τῆς ἐκκλησίας δὲν ἤξεύρεις, τὸ ὑπέ-

λαβεν ὡς ὕβριν του καὶ ἀτιμίαν καὶ ἔκαμε ἀγωγὴν κατ' ἐμοῦ εἰς τὴν καντζηλαρίαν. Μὴ δυνηθεὶς ἔπειτα δι' αὐτῆς νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς σκοποὺς του, διὰ τὴν φρόνησιν τοῦ ἐπάρχου, διήγειρεν εἰς τὴν κεφαλὴν μου χιλίους μπερμπάντιδες καὶ μόλις μετ' ἀναριθμητῶν τρόπων παρ' αὐτῶν ἐλυτρώθην.

Καὶ μανθάνω ἀπὸ τὸν ἐκεῖ ἐπίτροπόν μου ὅτι δὲν θέλω ἡσυχάσει, ἂν δὲν λάβῃ χώραν παρὰ τοῦ ἱεροῦ μινηστερίου ἀπειλὴν τινὰ τῆς πρὸς ἐμὲ ἀθαδεΐας του· ὁ γραμματοκομιστής, ὅστις ἐκ Τριπολιτζᾶς με ἠκολούθησε διὰ μάγειρας καὶ εἰς τὸ ἀναχωρεῖν τὴν δυστυχίαν ἰδῶς, ἱκανὸς νὰ σᾶς ἐκφράσῃ τὰ πάντα φρόνιμος ὢν. Μὲ τὸν αὐτὸν λαμβάνετε καὶ τινὰ περικνημίδα, σημεῖον σμικρότατον τῆς μεγίστης πρὸς τὴν σεβασμιότητά της ὀφειλῆς μου. Καὶ περιμένω ἀνυπομόνως ἀπείρους εὐχὰς καὶ εὐλογίας παρὰ τῶν πανιέρων αὐτῆς χειλέων, κηρύττομαι διὰ βίου τέκνον αὐτῆς εὐπειθέστατον.

Ἐν Σίφνῳ

τῇ 30 Ἰουλίου 1823
ὁ τοποτηρητῆς Σίφνου
ἀρχιμανδρίτης Λεόντιος.

Εὐρίσκονται ἐδῶ σεβασμιότατε δύο μοναστηράκια, τυχὸν νὰ εὐρίσκωνται καὶ εἰς ἄλλας νήσους, οἱ ἡγούμενοι τῶν ὁποίων μετὰ τῶν πρώην ἡγουμένων καὶ πατέρων ἔχουσι πάντοτε διαφορὰς καὶ ἔχθρας. Καὶ ἐπειδὴ περὶ αὐτῶν οὐδεμίαν πρὸς ἐμὲ διαταγὴν δεδώκατε δὲν ἐπιχειροῦμε.

Ὁ λόγος δὲν εἶναι περὶ παράδων, εἶναι πτωχά. Εἶναι περὶ εὐταξίας, πλην διαταγῆν οὐκ ἐδέξαμεν»¹³.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Θρησκείας ἔκρινε τὸ δίκαιον τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Λεοντίου, διὸ διεβίβασεν ἀντίγραφον ταύτης πρὸς τὸ Ἐκτελεστικὸν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 796/10 Αὐγούστου 1823 διαβιβαστικοῦ, ἐν ᾧ ἐξέφραζε τὴν γνώμην ὅτι «ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὡς πρὸ δύο σχεδὸν μηνῶν διορισθεὶς τοποτηρητῆς πτωχὸς καὶ διόλου ἀνίκανος ὢν πρὸς ἔρανον, δίκαιον εἶναι νὰ ἀπαλλαγῇ πρὸς τὸ παρὸν του τοιοῦτου βάρους»¹⁴

Φαίνεται δ' ὅτι τὸ Ἐκτελεστικὸν συνεφώνησεν ἐπὶ τῆς «πρὸς τὸ παρὸν ἀπαλλαγῆς του τοῦ τοιοῦτου βάρους» καὶ δὲν τὸν ὑπέχρεωσεν εἰς τὴν ἄμεσον καταβολὴν του.

13. Γ.Α.Κ. Φάκ. Ὑπ. Θρησ. Ὑποφ. Α-III-4-(α) Γενικά. Ἰούλιος 1823. Τὰ κείμενα ἐτηρήθησαν αὐτοῦσια κατὰ πάντα.

14. Γ.Α.Κ. Φάκ. Ὑπ. Θρησ. Ὑποφ. Α-III-6-(γ) Ἐκκλησιαστικά. Αὐγούστος 1823.

Πλὴν ὅμως ἐκ τινος ἀποδεικτικοῦ ἐγγράφου, ἐπισυναφθέντος εἰς ἐπιστολὴν τοῦ Λεοντίου τῆς 7ης Ὀκτωβρίου 1829 (ἐξ Αἰγίνης), πληροφοροῦμεθα ὅτι κατ' Ὀκτώβριον (20) 1823 ἐπλήρωσεν ἐκ τῶν 1750 τὰ 1500 γρόσια ἐν Μήλω, ἔνθα καὶ εὐρίσκειτο, δανεισθεὶς ταῦτα. «Ἐπιστρέψας δὲ εἰς Σίφνον ἐπλήρωσα τὰ λοιπὰ εἰς τὸν μακαρίτην κ. Καραϊωάννην, ἐπαρχοῦντα ἐκεῖ, παρ' οὗ ἔλαβον ὁμοίως ἀποδεικτικόν, τὸ ὁποῖον ἀγνοῶ πῶς ἀπώλεσα!»¹⁵, συνεχίζει ὁ ἴδιος ὁ Λεόντιος ἐν τῇ ἀνωτέρω ἐπιστολῇ του.

Ὡς δ' ἐκ ταύτης συνάγεται, οὗτος ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του νὰ ἔχη ἀγαθὰς πρὸς τὴν Διοίκησιν σχέσεις, ἐδανείσθη τὰ 1750 ἐκεῖνα γρόσια, καταθέσας ταῦτα πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἐν καιρῷ θὰ ἠδύνατο νὰ τὰ ἐπιστρέψῃ, ἀφοῦ ὡς Τοποτηρητῆς θὰ ἀπελάμβανε μισθοῦ, τυχηρῶν κλπ. Πλὴν ὅμως δὲν συνέβη τὸ τοιοῦτον, διότι ἡ τοποτηρητεία του κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Σίφνου δὲν παρετάθη ἐπὶ πολὺ.

Πράγματι ἡ Νέα Διοίκησις ἀλανθάνουσα περὶ αὐτοῦ, ὡς διορισθέντος παρὰ τῆς προηγουμένης, ἔκρινεν αὐτὸν ἔκπτωτον τῆς Τοποτηρητείας τῆς Μητροπόλεως Σίφνου, κατὰ Φεβρουάριον τοῦ ἐπομένου ἔτους 1824». Ἀργότερον, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1852/12 Σεπτεμβρίου 1824 ἀνετέθη αὐτῷ αἰ Ἐπιστασία εἰς τὰ Ἀρχιερατικὰ κανονικὰ εἰσοδήματα καὶ δικαιώματα ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Παροναξίας, ἵνα συνάξων καταγράφῃ αὐτὰ ἐν καθαρῷ καταστίχῳ καὶ παραδώσῃ ἐν καιρῷ τὸν περὶ τούτων ἀκριβῆ λογαριασμόν».¹⁶

Τοιουτοτρόπως ἔληξεν ἡ Τοποτηρητεία τοῦ ἀρχιμανδρίτου Λεοντίου Καμπάνη ἐν Σίφνω, διαρκέσασα μόνον ἐπὶ ὀκτάμηνον.

ΣΙΜΟΣ Μ. ΣΥΜΕΩΝΙΑΔΗΣ

15. Γ.Α.Κ. Φάκ. Ὑπ. Θρησκ. Ὑποφ. Β-II-9-(γ) Ἐκκλησιαστικά. Ὀκτώβριος 1829.

16. Γ.Α.Κ. Ὑπ. Θρησκ. Ὑποφ. Α-II-9-(γ) Ἐκκλησιαστικά. Σεπτέμβριος 1824.

«Τῆς παρθενίας τῷ κάλλει ἐξέλαμψας, καὶ μαρτυροῦν στεφάνῳ κεκόσμησαι, ἀποστολὴν πιστεύει Παρθένε, ὡς ἐνδοξος· καὶ τοῦ πνεύματος μὲν τὴν φλόγα εἰς ὄροσον μετέβαλες, τοῦ ταύρου δὲ τὸν θυμὸν, προσευχῆ σου ἡμέρωσας, ὡς πρωτόαθλε».

[Κοντάμιον τῆς ἑορτῆς τῆς ἁγίας Θεόκλης]

«Τὸν εὐκλεῆ καὶ Ἱεράρχην ἅπαντες, ὡς ἀθλητὴν τῆς ἀληθείας σήμερον, οἱ πιστοὶ θεοὶ ἐν ἄσμασι, καὶ ὕμνοῖσι εὐφημήσωμεν, Γρηγόριον ποιμένα καὶ διδάσκαλον, τὸν ἐκλαμπρον φωστῆρα καὶ ὑπέρομαχον Χριστῷ γὰρ πρεσβεύει τοῦ σωθῆναι ἡμᾶς».

[Κοντάμιον τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγ. Γρηγορίου, ἐπισκόπου Ἀρμενίας]

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ
ΕΙΣ ΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Κυριακή 5 Ὀκτωβρίου (Β' Λουκά)

(Λουκά στ' 31-36)

«Καὶ ἔσεσθε ἰοὶ Ὑψίστου» (Στίχ. 35)
[Καὶ θὰ εἴστε γνιοὶ τοῦ Ὑψίστου]

Ἡ σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπὴ, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, εἶναι ἓνα ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν ὁμιλία ποὺ ἔκαμε ὁ Κύριος πάνω στὸ βουνό. Ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ πολύτιμα, τὰ πιὸ σπουδαῖα, τὰ πιὸ ἀπαραίτητα τμήματα τῆς διδαχῆς του. Διότι ἔχει μέσα του αὐτὸ τὸ κομμάτι κι' ἀποκαλύπτει μιὰ πολὺ μεγάλη ἀλήθεια, μιὰ ἀλήθεια ποὺ εἶναι τὸ κρητίδωμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἡ βᾶσις τῆς μιμήσεως τοῦ Θεοῦ, τὸ κλειδί τῆς εἰσόδου μας στὴν οὐράνια βασιλεία.

Ἐδῶ μᾶς λέγει ὁ Κύριος τί εἶναι ἐκεῖνο ποὺ πρὶν ἀπὸ κάθε τι ἄλλο πρέπει νὰ κάνουμε, γιὰ ν' ἀποδειχθοῦμε ἀληθινὰ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ, κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσι τοῦ Ὑψίστου.

Ἀρχίζοντας ὁ Ἰησοῦς, μᾶς δίνει ἓνα χρυσὸ κανόνα πολιτείας καὶ συμπεριφορᾶς. "Ὅπως θέλετε — λέγει — νὰ κάνοντε σὲ σᾶς οἱ ἄνθρωποι, παρόμοια νὰ κάνετε καὶ σεῖς σ' αὐτούς. Τί ζητᾶμε ἀπὸ τοὺς ἄλλους; Τί θέλουμε ἀπ' αὐτούς; Ἀγάπη, στοργὴ κατανόησι, βοήθεια, μεγαλοψυχία. Ἀγάπη καὶ στοργὴ σὲ κάθε περίστασι. Κατανόησι, ὅταν βρισκώμαστε σὲ δύσκολη θέσι. Βοήθεια, ὅταν μόνοι μας δὲν τὰ καταφέρουμε. Καὶ μεγαλοψυχία, ὅταν φταίξαμε σὲ κάτι κι' εἴμαστε ἄξιοι κρίσεως καὶ καταδίκης. Ἄν λοιπόν, πάντα, στὶς χαρὲς καὶ στὶς λύπες μας, στὰ καλὰ κατορθώματα καὶ στὰ παραπτώματά μας, δὲν διψᾶμε τίποτε ἄλλο παρὰ τὴν ἀγάπη γύρω μας, ἀγάπη ἐνεργὸ κι' ἀπεριόριστη, τέτοια ἀκριβῶς ἀγάπη πρέπει νὰ προσφέρουμε κι' ἐμεῖς στὸν πλησίον μας.

Ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι σπάνιο πρᾶγμα στὸν κόσμον. Τὴν ἔχουν ὅλοι οἱ ἁμαρτωλοὶ, οἱ ἄπιστοι κι' ὄχι μόνο οἱ Χριστιανοί. Ἐκεῖνο, ποὺ ξεχωρίζει τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀπὸ τοὺς γνησίους μαθητὰς τοῦ Ἰησοῦ, εἶναι ἡ ἐκτασις τῆς ἀγάπης τους. Οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀγαποῦν ὅσους τοὺς ἀγαποῦν, εὐεργετοῦν ὅσους τοὺς ἀνταποδίδουν τὴν εὐεργεσία, δανερίζουν ἐκεῖ ποὺ ξέρουν ὅτι θὰ τοὺς ἐπιστραφῇ τὸ δάνειο. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀγάπη, ἀπὸ τὴν ὁποία εἶναι γεμᾶτος ὁ κόσμος, ἡ ἀγάπη ποὺ δὲν ἔχει καμμιὰ ἀξία, γιὰτὶ ὑπάρχει ἐπειδὴ ὑπάρχουν ἀνταλλάγματα, ἡ μισθοφόρος ἀγάπη.

Ὁ Ἰησοῦς δὲν θέλει οὔτε ν' ἀκούη γιὰ τέτοια ἀγάπη. Ποιά εἶναι ἡ ἀγάπη ποῦ διδάσκει, ποῦ φυτεύει αὐτὸς στὶς ψυχές ; Ἡ ἀγάπη χωρὶς ἔρα, χωρὶς ἀνταλλάγματα, χωρὶς ἀντίκρουσμα. Ἡ ἀγάπη ποῦ δὲν διακρίνει πρόσωπα, ποῦ δὲν σταματᾷ σὲ ὀρισμένες γραμμές, ποῦ δὲν ζητᾷ πληρωμὴ, ἀλλὰ δέχεται ἀκόμα καὶ κακὸ ἀντὶ τοῦ καλοῦ ποῦ προσφέρει.

Ἄν ἀγαπᾶτε ὅπως σᾶς ἀγαποῦν — ρωτᾷ ὁ Κύριος — ποιὸ εἶναι τὸ κατόρθωμά σας ; Ἄφοῦ κι' οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀγαποῦν ὅσους τοὺς ἀγαποῦν. Κι' ἂν κάνετε τὸ καλὸ σὲ ὅσους σᾶς κάνουν τὸ καλὸ, ποιὸ εἶναι τὸ κατόρθωμά σας ; Ἄφοῦ κι' οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ ἴδιο πράττουν. Κι' ἂν δανείζετε σὲ ὅσους ἐλπίζετε ὅτι θὰ σᾶς γυρίσουν πίσω τὴν προσφορά σας, ποιὸ εἶναι τὸ κατόρθωμά σας ; Ἄφοῦ κι' οἱ ἁμαρτωλοὶ δανεῖζονται μεταξύ τους, γιὰ νὰ ἔχουν ἴσες ἀπολαβές.

Ἐγώ, λοιπόν, σᾶς βγάζω πολὺ πέρα ἀπὸ τὴ μικρὴ, τὴν ὑπολογίστρια καὶ τὴ μηδαμινὴ αὐτὴ ἀγάπη, στὸ πεδίο τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης. Καὶ σᾶς λέγω : Νὰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς σας, νὰ κάνετε τὸ καλὸ καὶ νὰ προσφέρετε ὅ,τι μπορεῖτε, χωρὶς νὰ κυττᾶτε καθόλου ἂν θὰ πληρωθῆτε ἐδῶ κάτω. Ὁ μισθός σας θὰ εἶναι πολὺς, ἀλλὰ δὲν θὰ ἀποτελῆται ἀπὸ χρήματα σὰν αὐτὰ ποῦ προσφέρετε οὔτε ἀπὸ ὀποιοδήποτε ὑλικὸ ἀγαθὸ σὰν αὐτὰ ποῦ στερηθήκατε χάριν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.

Ποιὸς θὰ εἶναι ὁ μισθός σας ; Θὰ εἶναι μία ἀπερίγραπτη τιμὴ, ἓνας τίτλος καὶ μία πραγματικότης ἀνώτερη ἀπὸ κάθε ἄλλη. Ὁ μισθός σας θὰ εἶναι, ὅτι θ' ἀποδειχθῆτε παιδιὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου. Διότι θὰ τὴν ἔχετε μιμηθῆ, θὰ τὸν ἔχετε ἀντιγράψει στὸ πιὸ σπουδαῖο γνῶρισμά του, στὴν κυρία ιδιότητά του. Τί εἶναι ὁ Θεός ; Ἀγάπη. Ἀγάπη χωρὶς διακρίσεις, χωρὶς περιορισμούς, πρὸς τοὺς δικαίους καὶ τοὺς ἀδίκους, πρὸς τοὺς εὐγνώμονες καὶ τοὺς ἀχαρίστους, πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς καὶ τοὺς πονηροὺς.

Αὐτὸ εἶναι, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, τὸ ἀπαραίτητο καὶ τὸ κύριο πρᾶγμα, ποῦ μᾶς κάνει ἀληθινούς χριστιανούς, μᾶς ὑψώνει στὴ μίμησι τοῦ Θεοῦ, μᾶς δίνει τὸν παράδεισο. Ἡ ἀγάπη, ποῦ καθὼς λέγει ὁ μέγας Παῦλος δὲν λαβαίνει ὑπ' ὄψι τῆς τὸ κακὸ καὶ δὲν ζητᾷ τὸ δικό της συμφέρον, ἡ ἀπεριόριστη, ἡ πλατειά, ἡ ἀσταμάτητη μπροστὰ σ' ὀποιοδήποτε ἐμπόδιο ἀγάπῃ, ἡ ἀγάπη ποῦ ὅλα τὰ προσφέρει καὶ δὲν περιμένει γιὰ τὸν ἑαυτὸ τῆς τίποτε.

Κύριε, μὴ μᾶς ἀφήσης φτωχοὺς ἀπὸ τέτοια ἀγάπη. Πλημύρισε τὴν καρδιά μας ἀπ' αὐτὴ, κάνε μας νὰ τὴν ἀποδείχνομε σὲ κάθε περίστασι.

Κυριακή 12 Ὀκτωβρίου (Πατέρων, Δ' Λουκά)

(Λουκά η' 4-15)

«Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρου τὸν σπόρον αὐτοῦ»
(Στίχ. 5)

[Βγήκε ὁ σποριάς γιὰ νὰ σπείρῃ τὸν σπόρο του]

Οἱ παραβολές τοῦ Κυρίου, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἔχουν μέσα τους βαθειὰ καὶ σωτήρια νοήματα. Οἱ πὺ πολλὰς δὲν ἐξηγήθησαν ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Χριστό. Μερικὲς ἔχουν στὸ τέλος μιὰ φράσι — προβολέα, πὺ φωτίζει τὰ πολὺτιμα νοήματά τους. Ὑπάρχει, ὅμως, καὶ μία, αὐτὴ πὺ μόλις ἠκούσαμε, ἡ ὁποία εἶναι ἀποκρυπτογραφημένη καταλεπτῶς, δοσμένη συγχρόνως σὲ μιὰ ἐρημηνευτικὴ παράφρασι. Ὁ σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὰ διάφορα κομμάτια γῆς, ὅπου πέφτει μὲ ποικίλα στὸ καθένα ἀποτελέσματα, εἶναι οἱ λογῆς - λογῆς ψυχές. Δὲν τὸν δέχονται ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μὲ τὶς ἴδιες προϋποθέσεις κάτω ἀπὸ τὶς ἴδιες συνθήκες.

Ὁ μυστηριώδης αὐτὸς σπόρος εἶναι ἕνας καὶ μοναδικός. Ἐχει πάντα τὴν ἴδια ἀδιάφθορη καὶ ἐξαισία ποιότητα, τὴν ἴδια γοιμοποιὸ δύναμι. Καὶ πέφτει πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις μὲ ἀπλοχεριὰ ἀπὸ τὸν θεῖο Σπορέα, ἀπὸ τὸν οὐράνιο Γεωργό.

Δὲν πιάνει, ὅμως, παντοῦ τὸ ἴδιο. Μάλιστα, στὰ πὺ πολλὰ μέρη, σπέρνεται χωρὶς κανένα ὕφελος. Ἡ σπατάλη, μὲ τὴν ὁποία ρίχνεται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, δὲν βρίσκει ἀνταπόδοσι καὶ χάνεται ἔτσι μεγάλῃ ποσότης του. Ἀκένωτο εἶναι τὸ διπλὸ δισσάκι — ἡ Παλαιὰ καὶ ἡ Καινὴ Διαθήκη — ἀπ' ὅπου, στὸ κύλημα τῶν αἰώνων, ἀέναα σκορπίζεται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ μονάχα σ' ἕνα ὠρισμένο τμήμα τοῦ μυστικοῦ χωραφιοῦ τῶν ψυχῶν εἶναι ἡ «γῆ ἡ ἀγαθὴ», ὅπου φυτρώνει ὁ σπόρος καὶ ἀποδίδει. Σὲ ὅλα τὰ ἄλλα, γιὰ διαφορὲς αἰτίες, ἡ σπορὰ πάει χαμένη.

Νὰ πρῶτα - πρῶτα ἡ γῆ πὺ δὲν ἔχει ἰκμάδα, ἐκεῖνοι πὺ μὲ χαρὰ δέχονται τὸν λόγο, κατανύγονται, εἶναι ὅλο ἐνθουσιασμὸ, συγκατάθεσι, ἐπιδοκιμασία, ἔξαρσι, ἀλλὰ μὲ τὸν πρῶτο πειρασμὸ, μὲ τὴν πρῶτη θλίψι, τὸν ξεχνοῦν, τὸν ἀρνοῦνται, τὸν προδίνουσι. Μοιάζουν μὲ τὸ ἔδαφος, πὺ ἔχει λίγο χῶμα, εἶναι ρηχό. Ἐκεῖ δὲν μποροῦν νὰ προχωρήσουν οἱ ρίζες τοῦ νεαροῦ φυτοῦ τῆς πίστεως καὶ ἔτσι μὲ τὴν παραμικρὴ καιρικὴ ἀλλαγὴ τὸ φυτὸ αὐτὸ ξεραίνεται ἢ ξεκολλά.

Ὁ σπόρος τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ζωῆς δὲν πάει χαμένος, ὅμως, μόνο ἐδῶ. Εἶναι καὶ τὸ χῶμα τὸ σκεπασμένο ἀπὸ τ' ἀγκάθια καὶ τοὺς τριβόλους τῶν ἡδονῶν καὶ τῶν μεριμνῶν τοῦ βίου, πὺ συμπαίξουν τὸ ὑπερφυσικὸ φυτὸ τῆς πίστεως καὶ δὲν τὸ ἀφήνουν κἀν ν' ἀναπτυχθῇ. Ἀκοῦνε καὶ οἱ πολυάσχολοι ὑλόφρονες

τὸ Εὐαγγέλιον, ἀλλὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα. Τὸ φῶς κί' ὁ ἀέρας λείπουν ἀπὸ τὸ νεαρό φυτό, πού τὸ σκεπάζουν καὶ τὸ τυραννοῦν οἱ γήινες μέριμνες κί' ἡδονές. Πῶς μπορεῖ, λοιπόν, νὰ προκόψῃ τὸ ἔργο τῆς χάριτος σὲ τέτοιες συνθήκες ; Πῶς νὰ καρποφορήσῃ τὸ Εὐαγγέλιον, ἐκεῖ ὅπου πρυτανεύουν οἱ ἀσωτεῖες κί' ἡ ὕλοφροσύνη ;

Ἄλλὰ νὰ τώρα καὶ μιὰ τρίτη, ἴσως ἡ πιὸ ἀξιοθρήνητη περιοχή, ὅπου πάλλι ἀποτυγχάνει τὸ θεῖο ἔργο. Ἡ «παρὰ τὴν ὁδόν», οἱ προσβάσεις τοῦ ἀγροῦ, πού βλέπουν στὸν δρόμο. Εἶναι κί' ἐκεῖ ὄχι λίγες ψυχές, ἀπομακρυσμένες, ἐκτεθειμένες. Στὶς ἄλλες, τίς πιὸ μέσα, μπορεῖ νὰ περάσῃ τὸ ἄροτρο καὶ νὰ κάνῃ τὸ ρηχὸ χῶμα παχύ. Μπορεῖ νὰ περάσῃ τὸ δρεπάνι καὶ νὰ κόψῃ τ' ἀγκάθια. Ἄλλὰ ἐδῶ, στὶς παρυφές, ὁ κίνδυνος εἶναι πιὸ μεγάλος, ἢ ἀπώλεια πιὸ βεβαία.

Ὁ σπόρος πέφτει καὶ δὲν βυθίζεται στὸ χῶμα, γιατί προλαβαίνουν τὰ πουλιά καὶ τὸν τρῶνε ἢ οἱ διαβάτες τὸν πατοῦν. Πρόκειται γιὰ τίς ψυχές, πού βρίσκονται μακριὰ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Εἶναι ὅσοι δὲν πῆραν χριστιανικὴ ἀγωγή στὸ σπίτι τους ὅταν βρίσκωνται σὲ τρυφερὴ ἡλικία. Εἶναι ὅσοι ἀπέχουν ἀπὸ τίς εὐκαιρίες γιὰ νὰ σωθοῦν. Γι' αὐτοὺς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν ἔχει παρὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἤχου, πού τὸν κλείνει, κί' οἱ δαίμονες, σὰν πτηνά, τὸν σηκώνουν εὐθύς. Ἡ τὸν συνθλίβει κάτω ἀπὸ τὸ πέλμα του ὁ κατ' ἐξοχὴν διαβάτης, ὁ ἴδιος ὁ Σατανᾶς, πού τριγυρίζει τὴν Ἐκκλησία ἐξόριστος κί' ἀποκλεισμένος. Αὐτοῦ τὰ πέλματα ἔχουν σκληρύνει μὲ τὸ συχνὸ διάβα τους τὸ ἔδαφος τῶν ἐκτεθειμένων ψυχῶν κί' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἔτσι πάει ματαίως.

Δὲν εἴμαστε, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἡ γῆ ἢ παρὰ τὴν ὁδόν. Οὔτε εἴμαστε τόσο πολὺ ἢ ἄλλη ἐκείνη, πού τὴν συμπνίγουν τ' ἀγκάθια τῶν μεριμνῶν καὶ τῶν ἡδονῶν. Οὔτε, τέλος, εἴμαστε πέρα ὡς πέρα ἡ γῆ πού δὲν ἔχει βάθος. Ἄλλὰ στὶς δύο τελευταῖες περιπτώσεις ὑπάρχει κάτι ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μας.

Ἄς πάρουμε, λοιπόν, τὴν ἀπόφασιν νὰ γίνουμε γῆ ἀγαθῆ ὀλότεια. Δὲν πρέπει νὰ μένουμε στὴν κατάστασιν, ὅπου βρισκόμαστε. Τὸ χῶμα εἶναι ἄψυχο, ἀλλὰ ἐμεῖς ἔχουμε τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀντιδράσουμε σὲ μιὰ κοινὴ κατάστασιν, ν' ἀλλάξουμε, νὰ γίνουμε ὅπως μᾶς θέλει ὁ Χριστός.

Εἶναι εὐκόλον νὰ τὸ κατορθώσουμε. Πῶς ; Ἀνοίγοντας τὴν ψυχὴν μας στὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀφήνοντάς του ὅλες τίς εἰσόδους τῆς ἀνοιχτές, χωρὶς δισταγμοὺς κί' ἀμφιταλάντευσι. Παραδίδοντας ὀλόκληρον τὸν βίον μας στὸν πλοηγὸν τῆς σωτηρίας, τὸν Ἰησοῦ, κί' ἀφήνοντάς τον νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ ὅπου ὁ ἴδιος θέλει ἀνάμεσα ἀπὸ τίς χαρὰς καὶ τίς λύπες αὐτοῦ τοῦ κόσμου.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Τῇ 2α Σεπτεμβρίου ἐπισκέφθη τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοβίλητον ὁ Ὑπουργὸς Ὀργανισμῶν καὶ Ἑθνικῆς Παιδείας κ. Βογιατζῆς, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Γεν. Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου κ. Νικολάου Καμινῆ καὶ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ Ὀργανισμῶν ἐξετάσθησαν διάφορα ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα, ἰδίᾳ δὲ τὸ τῆς πληρώσεως τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν παραμεθορίων Ἱερῶν Μητροπόλεων. Ἦδη ἐγένετο ἡ τελικὴ διαμόρφωσις σχεδίου νόμου, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ κατατεθῆ εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν. Εἰς αὐτὸ προβλέπεται ἡ δυνατότης χειροτονίας ἐφημερίων, ἀποφοίτων Παιδαγ. Ἀκαδημιῶν, Γυμνασίων ἢ κη- κτημένων ἐνδεικτικῶν Β' τάξεως ἐξαταξίου Γυμνασίου ἀνευ φοιτήσεως αὐτῶν εἰς Ἐκκλησιαστικὰ Φροντιστήρια. Ἡ μετεκπαίδευσις τῶν ἐν λόγῳ ἐφημερίων θὰ γίνεται μετὰ τὴν χειροτονίαν. Ἡ εὐχέρεια αὕτη παρέχεται μόνον δι' ἐν ἔτος. Προβλέπεται ἐπίσης, ὅπως οἱ ἐφημέριοι τῶν παραμεθορίων συνου- κισμῶν μέχρι 70 οἰκογενειῶν λαμβάνουν ὡς ἐπίδομα τὸ ἡμισυ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τῶν ἀνεξαρτήτως τόπου καταγωγῆς.

— Τὸ Γενικὸν Λογιστήριον δι' ἐγκυκλίου τοῦ πρὸς τὰ Δημόσια Ταμεῖα τοῦ Κράτους διέταξεν ὅπως κατὰ τὴν παρακράτησιν ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐφημερίων τῆς εἰσφοράς ὑπὲρ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. παρακρατῆται καὶ τὸ προβλε- πόμενον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Ν. 2858/54 προβλεπόμενον ποσοστὸν 1% ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου.

— Ὑπὸ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ ὑπὸ πολλῶν Ἱ. Μητροπόλεων ἀπεστάλησαν ἀρμόδιως ἔγγραφα, διὰ τῶν ὁποίων ζητεῖται, ὅπως οἱ Ἱεροὶ Ναοὶ καταβάλλωσι μειωμένην τιμὴν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ὡς γίνεται τοῦτο διὰ Βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Α.Κ.Ε.

Ὑπὸ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἐνεκρίθη ἡ χορηγήσις συντάξεων εἰς τοὺς κάτωθι ἠσφαλισμένους αὐτοῦ :

Α') ΔΟΙΩ ΓΗΡΑΤΟΣ : 1) Αἰδес. Κυρῑακον Θεοδ. Χλα- πέα ν, Ἐφημέριον Ποταμοῦ Κυθήρων, δραχμῶν 689 μηνιαίως, ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1957. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα δραχμῶν 8.540. 2) Αἰδес. Ἰωάννην Μιχαήλ Νοταρᾶ ν, Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν δραχμῶν 689 μηνιαίως, ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1958. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοή- θημα δραχμῶν 9.170. 3) Αἰδес. Χαρίσιον Νικ. Ἀσημόπουλον, Ἐφημέριον Βελβενδοῦ Κοζάνης, ἐκ δραχμῶν 689 μηνιαίως, ἀπὸ 1-7-58. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα δραχμῶν 9.240. 4) Αἰδес. Εὐάγγελον Δημ. Ἀγγέλη ν, Ἐφημέριον Ἁγίας Τριάδος Πρεβέζης, ἐκ δραχμῶν

Αὕτῃ ἡ παράδοσις, αὕτῃ ἡ ἐγκατάλειψις στὸν Κύριο εἶναι τὸ μυστικὸ τῆς ἀγαθῆς γῆς. Ὅταν δὲν φέρνουμε ἐμπόδια στὸν θεῖο λόγο, ὅταν παραμερίζουμε κάθε ἄλλη ἀγάπη χάριν τῆς ἀγά- πης τοῦ Χριστοῦ, ὅταν ὁ λόγος του φθάνῃ ὡς τὰ βᾶθη μας, τότε τὸ φυτὸ τῆς χριστιανικῆς ζωῆς ριζώνει καλὰ, ἀναπτύσσεται, ἀνθοφορεῖ, δίνει καρποὺς ἀθανασίας. Τότε ἀποδίνουμε ἄλλος πε- νῆντα, ἄλλος ἑκατό, ὅπως λέγει ἡ παραβολή.

ΒΑΣ. ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ

689 μηνιαίως, από 24-6-1958. Έχορηγήθη ἐφ' ἄπαξ βοήθημα δραχμῶν 9.223. 5) Αἶδες. Ἡλίαν Ἡσαίου Ἡσαίου, Ἐφημέριον Ν. Νικοπόλεως Κοζάνης, ἐκ δραχμῶν 756 δραχμῶν μηνιαίως, ἀπὸ 1-7-1958. Έχορηγήθη ἐφ' ἄπαξ βοήθημα ἐκ δραχμῶν 9.240. 6) Αἶδες. Ἰωάννην Παν. Ἀρφανάκη, Ἐφημέριον Ἀλαγονίας Μεσσηνίας, ἐκ δραχμῶν 741 μηνιαίως ἀπὸ 3-5-1958. Έχορηγήθη ἐφ' ἄπαξ βοήθημα δραχμῶν 9,100. 7) Αἶδες. Θωμάν Χρυσ. Μαντέκην, Ἐφημέριον Ἐλευθερῶν Παγγαίου, ἐκ δραχμῶν 689 μηνιαίως, ἀπὸ 16-7-1958. Έχορηγήθη ἐφ' ἄπαξ βοήθημα ἐκ δραχμῶν 7.670. 8) Αἶδες. Ὁμηρον Θεοδ. Χατζηθεοδώρου, Ἐφημέριον Κασάνης Ξάνθης, ἐκ δραχμῶν 711 μηνιαίως, ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1958. Έχορηγήθη ἐφ' ἄπαξ βοήθημα ἐκ δραχμῶν 9.240.

Β') ΛΟΓΩ ΠΟΛΥΤΟΥΣ ὙΠΗΡΕΣΙΑΣ. 1) Αἶδες. Ἰωάννην Κωνστ. Ζαχαρόγιαννην, Ἐφημέριον Ἄνω Λευκονίων Δημητριάδος, ἐκ δραχμῶν 756 μηνιαίως, ἀπὸ 17-6-1958. Έχορηγήθη ἐφ' ἄπαξ βοήθημα ἐκ δραχμῶν 9.205. 2) Αἶδες. Στυλιανὸν Παπαδάκη, Ἐφημέριον Καρὰς Κισσάμου, ἐκ δραχμῶν 826 μηνιαίως, ἀπὸ 4 Ἰουνίου 1958. Έχορηγήθη ἐφ' ἄπαξ βοήθημα ἐκ δραχμῶν 11.921.

Γ') ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ. 1) Αἶδες. Ἀνδρέαν Σκιαδαρέση, Ἐφημέριον Ἀγ. Ἡλία Λευκάδος, ἐκ δραχμῶν 756 μηνιαίως, ἀπὸ 1-7-1958. Έχορηγήθη ἐφ' ἄπαξ βοήθημα ἐκ δραχμῶν 9.240. 2) Αἶδες. Κωνσταντῖνον Κανάκη, Ἐφημέριον Αἰγίνης ἐκ δραχμῶν 756 μηνιαίως, ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1958. Έχορηγήθη ἐφ' ἄπαξ βοήθημα ἐκ δραχμῶν 9.310.

Δ') ΛΟΓΩ ΠΡΟΩΠΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ. 1) Σπυριδούλαν χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος Ἐφημερίου Ἀκροποταμιάς Ἄρτης Νικολάου Γόγαλη, ἐκ δραχμῶν 573 μηνιαίως, ἀπὸ 1-7-1958. Έχορηγήθη ἐφ' ἄπαξ βοήθημα ἐκ δραχμῶν 9.240. 2) Μαρίαν χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος Ἐφημερίου Στραποδίου Κυθέρων Σπυριδῶνος Καλλιγέρου, ἐκ δραχμῶν 573 μηνιαίως, ἀπὸ 4-1-1958. Έχορηγήθη ἐφ' ἄπαξ βοήθημα ἐκ δραχμῶν 8.827. 3) Εὐδοξίαν, χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος Ἐφημερίου Πιτσσῶν Φθιώτιδος Κλεομένους Ἀναγνωστοπούλου καὶ ἄγαμον θυγατέρα αὐτοῦ Εὐαθίαν, ἐκ δραχμῶν 574 μηνιαίως ἀπὸ 1-7-1958. Έχορηγήθη ἐφ' ἄπαξ βοήθημα ἐκ δραχμῶν 12.012.

ΜΕΤΕΒΙΒΑΣΘΗΣΑΝ ΩΣΑΥΤΩΣ ΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ : 1) Τοῦ ἀποβιώσαντος Πρεσβυτέρου Ἀζαρία Πάππα, Ἰ. Μητροπόλεως Χαλκιδικῆς, εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ Εὐγενίαν καὶ ἄγαμους θυγατέρας αὐτοῦ Μαρίαν, Ὀλγαν καὶ Ἄναν, ἐκ δραχμῶν 531 μηνιαίως, ἀπὸ 1-7-1958. 2) Τοῦ ἀποβιώσαντος Πρεσβυτέρου Θεοδ. Δημοπούλου εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ Χαρίκλειαν, ἐκ δραχμῶν 539 μηνιαίως, ἀπὸ 1-7-1958. 3) Τοῦ ἀποβιώσαντος Πρεσβυτέρου Ἀνδρέου Παπανδρέου, Ἰ. Μητροπόλεως Ναυπακτίας, εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ Ἀγλαίαν, ἐκ δραχμῶν 527 μηνιαίως, ἀπὸ 1-8-1958. 4) Τοῦ ἀποβιώσαντος Πρεσβυτέρου Ἐμμανουὴλ Κουδουνάκη, Ἐφημερίου Μέσης Ρεθύμνης, εἰς τὴν ὄρφανὴν καὶ ἄγαμον θυγατέρα αὐτοῦ Εὐαγγελίαν, ἐκ δραχμῶν 500 μηνιαίως, ἀπὸ 1-7-1958. 5) Τοῦ ἀποβιώσαντος Πρεσβυτέρου Κωνσταντίνου Σαμαρᾶ, Ἐφημερίου Ζαγοράς Βόλου, εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ Ἑλένην, ἐκ δραχμῶν 516 μηνιαίως, ἀπὸ 1-7-1958. 6) Τοῦ ἀποβιώσαντος Πρεσβυτέρου Ἰωακείμ Παπαδημητρίου, Ἐφημερίου Πυθαγορίου Σάμου, εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ Μαρίαν, ἐκ δραχμῶν 527 μηνιαίως, ἀπὸ 1-8-1958. 7) Τοῦ ἀποβιώσαντος Πρεσβυτέρου Ἀθανασίου Παπακωνσταντίνου, Ἐφημερίου Σκεπαστῆς Καλαβρύτων, εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ Μαρίαν, ἐκ δραχμῶν 553 μηνιαίως ἀπὸ 1-5-1958. 8) Τοῦ ἀποβιώσαντος Πρεσβυτέρου Σωτηρίου Χρυσόγλου, Ἰ. Μητροπόλεως Μυτιλήνης, εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ Περσεφόνην καὶ ἄγαμον θυγατέρα αὐτοῦ Ἀναστασίαν, ἐκ δραχμῶν 500 μηνιαίως, ἀπὸ 1-7-1958.

Α Λ Λ Η Λ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Αἰδεσ. Βασίλειον Ζατσόπουλον, Ἀναργύρους Ἰωαννίνων Μόνον ἀρμόδιον ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, εἰς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἀπευθυνθῆτε δι' αἰτησέως σας. Νομίζομεν ὅμως, ὅτι βάσει τοῦ ἰσχύοντος νόμου δὲν δύνασθε νὰ καταταγῆτε εἰς τὴν Β' κατηγορίαν, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχετε ἀποφοιτήσει Ἀνωτέρου Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ σᾶς γνωρίζομεν ὅτι γίνεται προσπάθεια, ὅπως διὰ νόμου τακτοποιηθῇ τὸ ζήτημα τῆς δικαίας κατατάξεως τῶν ἐφημερίων, πρὸς τὸ παρὸν ὅμως ἡ ὅλη ὑπόθεσις ἐκκρεμεῖ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ὁρησκυμάτων. Ἐπομένως ἡ ἐνδεδειγμένη κατὰ τὴν γνώμην μας ἐνέργεια εἶναι ἡ κατάλληλος προώθησις τοῦ ζητήματος. Προσφυγὴ εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας εἶναι ἀμφίβολον ἐὰν θὰ σᾶς εἶναι χρήσιμος. — Ἐ φ η μ έ ρ ι ο ν Μ ο σ χ ο κ α ρ ῶ ς. Ἐφ' ὅσον ἔχετε συμπληρώσει 35ετῆ συνεχῆ ὑπηρεσίαν, δύνασθε νὰ παραιτηθῆτε καὶ νὰ λάβετε σύνταξιν. Οὐχ' ἦττον ὅμως διὰ τὴν σύνταξιν σας δὲν θὰ ὑπολογισθοῦν τὰ 35 ἔτη τῆς ὑπηρεσίας σας, ἀλλὰ μόνον τὰ ἔτη τὰ διαρρέυσαντα ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., δηλ. ἀπὸ τοῦ ἔτους 1928. Ἐὰν ὅμως συμπληρώσητε τὸ 75ον ἔτος τῆς ἡλικίας σας, τότε ἡ συμμετοχὴ σας θὰ εἶναι μεγαλύτερα καὶ ἡ σύνταξις σας ἀνωτέρα. Δικαίωμα παραιτήσεως ἔχετε ἄνευ τῆς βεβαίωσεως ἰατρῶν. Ἡ βεβαίωσις ἰατρῶν ἀπαιτεῖται μόνον, ὅταν θέλετε νὰ ἐξέλθετε τῆς ὑπηρεσίας λόγω ἀνικανότητος καὶ ὄχι λόγω πολυετοῦς ὑπηρεσίας. — Ἐ φ η μ έ ρ ι ο ν Κ ρ ή τ η ς Τὸ ζήτημά σας ὑπάγεται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ἐπισκόπου σας, παρὰ τῷ ὁποίῳ πρέπει νὰ προσφύγετε. Διὰ τὴν σύνταξιν σας πρέπει νὰ υποβάλετε τὰ δικαιολογητικά σας μέσῳ τῆς Ἱ. Ἐπισκοπῆς εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε.-Αἰδεσ. Κωνσταντῖνον Παπαδόπουλον, Μακρυγιάλου Κατερίνης. Δὲν ἔχει σημασίαν ἡ ἐσφαλμένη ἀναγραφὴ τοῦ ἔτους γεννήσεώς σας εἰς τὸ Ἀτομικὸν σας Βιβλιάριον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., ἐφ' ὅσον ἡ ἀληθὴς χρονολογία ἀποδεικνύεται δι' ἐπίσημον πιστοποιητικὸν τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος. Ἐπομένως κατὰ τὴν ὑποβλήν τῶν δικαιολογητικῶν πρέπει νὰ υποβάλετε καὶ τὸ ἐν λόγω πιστοποιητικόν. Σύνταξιν δύνασθε νὰ λάβετε τὸ ἔτος 1971, ὅποτε συμπληρώνετε τὸ 75ον ἔτος τῆς γεννήσεώς σας.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θεοδ. Σπεράντσα, Ἄς ἐντείνον τὰς προσπάθειάς των. — Θεοφ. Ἐπισκόπου Ἀρκαδίας Τιμοθέου, Ἀπὸ ἑνα ἱερατικὸ συνέδριον. — Χ. Ἀδελφικά Γράμματα. — Χρυσοστόμου, Ὁ ἔκτος περὶ ἱερωσύνης λόγος (Μετάφρ. Θεοδ. Σπεράντσα). — Βασ. Ἡλιάδης, Τὸ φθινόπωρο, ἐποχὴ ψυχικῆς περισυλλογῆς. — Ἀνθίμου Θεολογίτου, Θεοφάνης Καρύνης ὁ ἐξ Ἀθηνῶν. — Σίμου Σουμεωνίδου, Ἀρχιμανδρίτης Λεόντιος Καμπάνης, ὁ Ἄνδριος τοποτηρητῆς τῆς ποτῆ Μητροπόλεως Σίφνου καὶ Κιμώλου. — Βασ. Μουστάκη, Κηρύγματα εἰς τὰ Εὐγγέλια τῶν Κυριακῶν. — Εἰδήσεις. — Εἰδήσεις τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. — Ἀλληλογραφία.

Δι' ἃς ἀφορᾷ εἰς τὸν «Ἐφημέριον» ἀπευθυντέον :
Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»
Ὁδὸς Φιλοθέης 19— Ἀθῆναι. Τηλ. 27-689.

Ἑπεὶθνος Τυπογραφείου: Γ. Ρούτσης, Κουκουλάκη 9, Ν. Χαλκηδόνος.